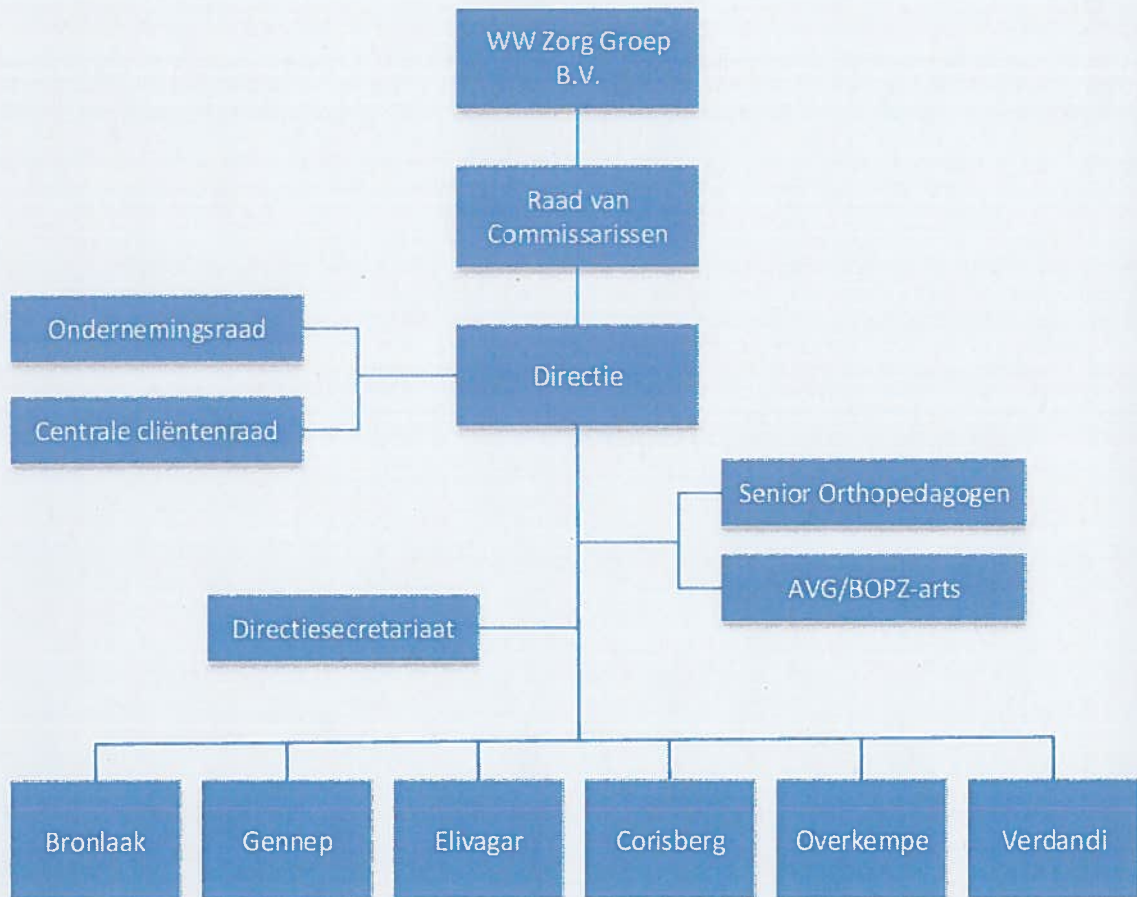

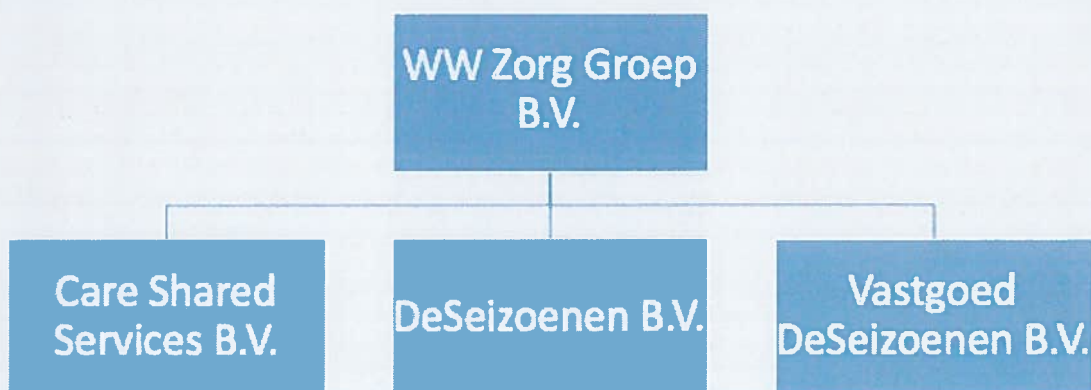
Bijlage 1

Organisatiestructuur DeSeizoenen

Organisatorische structuur DeSeizoenen

Juridische structuur DeSeizoenen

Bijlage 2

Lijst van afkortingen en entiteiten

ccr	centrale cliëntenraad DeSeizoenen
CSS	Care Shared Services B.V.
CSZ	College Saneringen Zorginstellingen
DeSeizoenen	de groep
DeSeizoenen BV	de vennootschap DeSeizoenen B.V.
em	e-mail
groep	de groep van vennootschappen aan het hoofd waarvan WW Zorg Groep staat en/of de onderneming die door de groep in stand wordt gehouden
Groep Winter	een aan Winter gelieerde onderneming die de doorstart van DeSeizoenen heeft gerealiseerd
groepsvennootschap	een vennootschap behorend tot de groep
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (voorheen IGZ)
IGZ	Inspectie Gezondheidszorg (nu IGJ)
NHC	Normatieve Huisvestingscomponent
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
onderneming	zie 'groep'
Onderzoek VWS	Onderzoeksrapport Stichting Zonnehuizen (oktober 2012), Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Directie Markt en Consument
Onderzoekbeschikking	de beschikking van de Ondernemingskamer van 30 april 2018 waarbij het onderzoek werd gelast
or	ondernemingsraad
Vastgoed DeSeizoenen BV	Vastgoed DeSeizoenen B.V.
Verwerving	de verkrijging van bepaalde registergoederen waarin DeSeizoenen haar activiteiten ontplooit

WFS	Waarborgfonds voor de Zorgsector
WW Zorg Groep	WW Zorg Groep B.V.
ZBC	Zorgbrede Governance Code 2010
Zonnehuizen	Stichting Zonnehuizen, de instelling die de zorgorganisatie in stand hield waaruit DeSeizoenen is voortgekomen
zpz	Zorgzwaartepakket

Bijlage 3

Belangrijkste geraadpleegde documentatie

Belangrijkste geraadpleegde documentatie

Vennootschappelijke stukken DeSeizoenen

- Statuten
- Notulen RvC (2012-2016)
- Notulen ccr (2012-2016)
- Verschillende schriftelijke besluiten van de RvB en RvC

Jaarrekeningen e.d.

- DeSeizoenen (2012-2017)
- Vastgoed DeSeizoenen (2014-2017)
- Diverse presentaties over en overzichten van de financiering van de Verwerving

Overeenkomsten

- Activa verkoop overeenkomst in het faillissement van stichting Zonnehuizen van 9 januari 2012
- Protocol met betrekking tot het ontwikkelen en overeenkomen van een vastgoedplan lange termijn van 9 januari 2012
- Gebruiksovereenkomst bedrijfsruimte eigendom in het faillissement van stichting Zonnehuizen van 10 januari 2012
- Kredietovereenkomst van 15 februari 2016
- Overeenkomst tot verpanding van vorderingen uit hoofde van NHC van 15 februari 2016
- Huurovereenkomsten locaties DeSeizoenen

Andere documentatie

- E-mailcorrespondentie tussen DeSeizoenen en de banken in verband met de Verwerving
- Notities, memo's en correspondentie van DeSeizoenen over de Verwerving
- Faillissementsverslagen Stichting Zonnehuizen
- Kamerstukken in verband met het faillissement Zonnehuizen
- Onderzoeksrapport Stichting Zonnehuizen, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Directie Markt en Consument (oktober 2012)
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Beleidskader "Goede zorg vraagt om goed bestuur", 13 januari 2013
- IGZ/NZA, Onderzoek naar goed bestuur binnen de Zorggroep Alliade te Heerenveen (juli 2016)
- Beleidsregel NZa inzake Kapitaallasten bestaande zorgaanbieders (CA-300-594)

Bijlage 4

Geïnterviewde personen

Aandeelhouders	de heren W.F.H. de Boer, P.J. Flach, P. Lensselink en L.H.L. Winter
Dhr. L Arons	voorzitter ccr
Dhr. W. Boers	vastgoedinvesteerder
Mw. mr. M.J. Cools	curator Zonnehuizen
IGJ / NZa	de heren G. Eijsink en R. Peeters Weem (NZA) en T.H. Halbertsma (IGJ)
Dhr. Ch. Laurey	bestuurder ad interim Zonnehuizen
medewerkers DeSeizoenen	mevrouw S. van Wijchen en de heer. A.J.M. Hunneman, locatiemanager Bronlaak resp. adviseur Vastgoed & Terreinen van DeSeizoenen
or DeSeizoenen (huidig)	mevrouw R. Veekens, voorzitter
or DeSeizoenen (oud)	mevrouw S. Dolleman (voorzitter) en mevrouw J. Driessen (vicevoorzitter)
RvC	de heren A. Reigersman en J.I.M. de Goeij
RvB	de heren M. Trouw en P. Lensselink
Dhr. G. Schuller	voormalig lid cliëntenraad locatie Bronlaak
Dhr. P.B.J. de Sonnville	voorzitter lokale cliëntenraad Verdandi en voormalig lid van de ccr,
Dhr. A. Staal	medwerker Triodos Bank
Mw. M.F.O. Tonnaer	oud-voorzitter ccr
Dhr. B. Wilmar	oud-voorzitter van de ccr van Zonnehuizen, oud-voorzitter cliëntenraad Overkempe en oud-lid van de ccr van DeSeizoenen

Bijlage 5

Namen en belangrijkste functies van de in het verslag meest voorkomende personen*

* In sommige stukken waar het verslag naar verwijst, wordt alleen de voornaam van de persoon gebezigd. Voor het leesgemak van die passages van het verslag wordt hier de voornaam van de betrokkenen vermeld.

Arons (Lood)	Dhr. L. Arons, voorzitter Centrale Cliëntenraad
De Boer (Willem)	Dhr. W.F.H. de Boer, commissaris DeSeizoenen (21-11-2011 – 01-07-2015), (indirect) bestuurder Vastgoed BV (1-9-2016 – vandaag), (indirect) aandeelhouder WW Zorg Groep (december 2011 – vandaag)**
De Goeij (Hans)	Dhr. J.I.M. de Goeij, commissaris DeSeizoenen (01-12-2012 – vandaag)
Flach (Philipp Jan)	Dhr. P.J. Flach, bestuurder WW Zorggroep (01-10-2012 – vandaag), bestuurder Vastgoed (24-05-2013 – 01-09-2016), bestuurder CSS (01-10-2012 – 01-05-2014), bestuurder DeSeizoenen (07-12-2011 – 01-05-2014), (indirect) aandeelhouder WW Zorg Groep (december 2011 – vandaag)***
Lensselink (Peter)	Dhr. P. Lensselink, bestuurder DeSeizoenen (07-12-2011 – vandaag), bestuurder CSS (1-10-2012 - vandaag), bestuurder WW Zorggroep (01-10-2012 – 17-10-2017), (indirect) bestuurder Vastgoed (24-05-2013 – 01-09-2016), (indirect) aandeelhouder WW Zorg Groep (december 2011 – vandaag)***
Laurey (Charles)	Dhr. C. Laurey, bestuurder ad interim Zonnehuizen (21-6-2011 – faillissement op 27-12-2011)
Maat (Ellen)	Mw. E.M. Maat, commissaris DeSeizoenen (01-09-2016 – vandaag)
Reigersman (Andreas)	Dhr. A. Reigersman, commissaris DeSeizoenen (01-12-2012 – vandaag)
Staal (Peter)	Dhr. P. Staal, commissaris DeSeizoenen (15-09-2017 – vandaag)
Timmer (Frans)	Dhr. F. Timmer, oud-lid ccr DeSeizoenen
Tonnaer (Marijke)	Mw. M. Tonnaer, oud-voorzitter ccr DeSeizoenen
Trouw (Merlijn)	Dhr. M. Trouw, bestuurder DeSeizoenen (01-05-2014 – vandaag), Bestuurder CSS (1-5-2014-vandaag)
Winter (Loek)	Dhr. L.H.L. Winter, commissaris DeSeizoenen (07-12-2011 – 01-07-2015), (indirect) bestuurder Vastgoed BV (1-9-2016 – vandaag), (indirect) aandeelhouder WW Zorg Groep (december 2011 – vandaag)
Witsenburg (Bob)	Dhr. B.C. Witsenburg, commissaris DeSeizoenen (01-06-2013 – 09-12-2016)

** Het aandeelhouderschap is op 31 december 2013 geformaliseerd.

*** Het aandeelhouderschap is op 1 oktober 2012 geformaliseerd.

Bijlage 6

Schematisch overzicht van de belangrijkste functies binnen de groep

Schematisch overzicht van de belangrijkste functies binnen de groep
(2011-2018)^(*)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Flach (#)		Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
			Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
Lensselink (#)		Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
			Blue	Blue	Blue	Blue	Blue	Blue
Trouw (CEO)				Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
				Purple	Purple	Purple	Purple	Purple
				Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Winter		Red	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue
		Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
		Red	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue
De Boer(@)		Red	Red	Red	Red	Red	Blue	Blue
		Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
		Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Reigersman		Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
De Goeij		Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Witsenburg			Red	Red	Red	Red	Red	Red
Maat						Red	Red	Red
Staal							Red	Red

- Bestuurder DeSeizoenen
- Commissaris DeSeizoenen
- (Indirect) Bestuurder Vastgoed
- Bestuurder Care Shared Services
- Bestuurder WW Zorggroep
- Aandeelhouder WW Zorggroep

(*) De exacte data zijn opgenomen in Bijlage 5

(#) Het aandeelhouderschap in WW Zorggroep is per 1 oktober 2012 geformaliseerd

(@) Het aandeelhouderschap in WW Zorggroep is per 31 december 2013 geformaliseerd

Bijlage 7

Chronologie

Chronologie

Medio 2011	Zonnehuizen in financiële moeilijkheden.
Mei 2011	Raad van toezicht Zonnehuizen treedt af.
21-06-2011	Benoeming interim-bestuurder Zonnehuizen.
Augustus 2011	De interim-bestuurder zoekt mogelijke geïnteresseerden voor de overname van Zonnehuizen.
21-09-2011	Winter meldt zich als mogelijk geïnteresseerde.
Oktober-november 2011	Concept-intentieverklaring Zonnehuizen / Groep Winter-LSG-Rentray. Gesprekken over voortzetting van Zonnehuizen.
27-11-2011	Surseance van betaling Zonnehuizen.
December 2011	<ul style="list-style-type: none">• Opstelling van een <i>bidbook</i> voor Zonnehuizen. Gesprekken tussen Groep Winter/LSG-Rentray met de bewindvoerder en de RvB a.i. over een doorstart.• Publieke aandacht voor Zonnehuizen.
27-12-2011	Faillissement Zonnehuizen.
Eind december 2011 - 3 januari 2012	Gesprekken tussen Groep Winter/LSG-Rentray, de curator en de banken over doorstart. Gesprekken mislukken.
4-1-2012	Gesprek Winter met vertegenwoordigers van de ccr.
10-01-2012	<ul style="list-style-type: none">• Alsnog overeenstemming bereikt tussen Groep Winter/LSG-Rentray, de curator en de banken over doorstart. Voor het vastgoed wordt een voorlopige regeling getroffen tot eind 2013.• Verscherpt toezicht door IGZ op de zorginstellingen die Zonnehuizen in stand hield en die voortaan door DeSeizoenen en LSG-Rentray in stand worden gehouden.
19-01-2012	Gesprek IGZ met bestuurders en uiteindelijke aandeelhouders van DeSeizoenen.
23-01-2012	Stand-van-zaken-brief van de staatssecretaris van VWS over Zonnehuizen.
11-04-2012	Gesprek IGZ met ccr, or en bestuurders van DeSeizoenen.
12-04-2012	Gesprek WFZ met Winter, LSG-Rentray en de banken.
04-06-2012	Gesprek directie en ccr DeSeizoenen over o.a. juridische structuur DeSeizoenen.
01-07-2012	DeSeizoenen en LSG-Rentray sturen een 'masterplan gebouwen' aan de banken.
10-07-2012	Opheffing verscherpt toezicht op DeSeizoenen door IGJ.

21-12-2012	Reactie banken op het masterplan (1 juli 2012).
12-03-2013	DeSeizoenen laat aan de banken weten dat DeSeizoenen en LSG-Rentray voortaan apart met de banken onderhandelen over het vastgoed.
17-06-2013	Banken tonen principiële bereidheid om de Verwerving te financieren.
13-07-2013	DeSeizoenen doet een formeel bod tot overname van het vastgoed voor ca. € 18 miljoen.
juli 2013 - februari 2014	Onderhandelingen tussen DeSeizoenen en de banken over het bod.
februari 2014	Principiële overeenstemming tussen DeSeizoenen en de banken over financiering van de Verwerving.
27-02-2014	Directie DeSeizoenen legt de Verwerving ter consultatie voor aan de ccr en de or.
01-05-2014	Flach treedt af als bestuurder van DeSeizoenen BV. Trouw wordt algemeen directeur.
maart-mei 2014	Onenigheid tussen directie DeSeizoenen en ccr over de Verwerving. (Concept)brief van De Boer waarin hij maatregelen aankondigt als de patstelling met de ccr de Verwerving in de weg staat. De or stemt in met de Verwerving.
17-10-2014	Uitspraak Landelijke Commissie Vertrouwenslieden over (ontbreken van) zeggenschap van de ccr inzake de Verwerving.
2014-2015	Proces van formalisering van de Verwerving. Diverse omstandigheden vertragen het proces.
15-03-2016	Formalisering van de Verwerving.

Bijlage 8

Balans (31 december 2017) en Winst- en verliesrekening (2017) van
DeSeizoenen

Balans & resultatenrekening

Hier worden de balans ultimo 2017 en de verlies & winstrekening 2017 van DeSeizoenen weergegeven en toegelicht. Voor een uitgebreide toelichting op de jaarrekening verwijzen wij u naar de Jaarrekening 2017.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.766.146	2.084.431
Financiële vaste activa	<u>1.800.000</u>	<u>2.106.225</u>
Totaal vaste activa	4.566.146	4.190.656
Vlottende activa		
Voorraden	210.875	238.242
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	468.841	340.617
Overige vorderingen	736.450	893.550
Liquide middelen	<u>5.876.620</u>	<u>4.220.045</u>
Totaal vlottende activa	7.292.786	5.692.454
Totaal activa	<u><u>11.858.932</u></u>	<u><u>9.883.110</u></u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	18.000	18.000
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	4.029.310	2.472.268
Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal eigen vermogen	4.047.310	2.490.268
Vorzieningen	771.690	616.497
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	0	0
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		
Schulden uit hoofde van bekostiging	0	0
Overige kortlopende schulden	7.039.932	6.776.345
Totaal passiva	<u><u>11.858.932</u></u>	<u><u>9.883.110</u></u>

Financieel resultaat 2017

RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	41.981.961	41.526.417
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	116.210	136.398
Overige bedrijfsopbrengsten	801.244	811.722
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>42.899.415</u>	<u>42.474.537</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	26.427.442	26.807.679
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	747.079	400.827
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	14.272.196	15.240.361
Som der bedrijfslasten	<u>41.446.717</u>	<u>42.448.867</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.452.698	25.670
Financiële baten en lasten	-104.345	-60.562
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>1.557.043</u>	<u>86.232</u>
Buitengewone baten	0	0
Buitengewone lasten	0	0
Buitengewoon resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>
Vennootschapsbelasting	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.557.043</u></u>	<u><u>86.232</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Toewoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	1.557.043	86.232
	<u><u>1.557.043</u></u>	<u><u>86.232</u></u>

Bijlage 9

Uittreksel uit het Onderzoeksrapport Stichting Zonnehuizen,

Ministerie van VWS, oktober 2012

21-07-2011	Er wordt een intentieverklaring ondertekend door LSG-Rentray en Stichting Zonnehuizen.	In de intentieverklaring komen de partijen overeen in de komende periode actief met elkaar in gesprek te gaan over voorwaarden waaronder samenwerking tot stand kan komen, het vormgeven van samenwerking en het daarbij combineren van voorzieningen. Tevens wordt overeengekomen dat dat in eerste instantie de Michaëlshoeve betreft, maar dat dit in een latere fase ook andere jeugdonderdelen van de beide organisaties kan betreffen.
Augustus 2011	De RvB a.i. bezoekt mogelijke geïnteresseerden voor de overname van Stichting Zonnehuizen. Met twee zorgorganisaties (niet zijnde LSG-Rentray en de heer Winter) vinden serieuze gesprekken plaats.	
21-09-2011	De heer Winter meldt zich als mogelijk geïnteresseerde.	Zorgondernemer Loek Winter meldt zich als mogelijke geïnteresseerde bij de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.
23-09-2011	Er vindt een overleg plaats tussen de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	De betrokken banken geven nogmaals aan dat ze geen aanvullend krediet zullen verstrekken en geven aan dat ze ook niet bereid zijn om zonder nadere (aflossings-) voorwaarden roeyement te verlenen bij verkoop van panden volgens de ontvangen informatie. Daarnaast wordt er in het overleg gemeld dat de ondernemingsraad en de cliëntenraad positief advies hebben gegeven bij het voorgenomen herstelplan. Verder worden plannen rondom de verkoop en sale & lease back van vastgoed toegelicht. Stichting Zonnehuizen voert oriënterende gesprekken omtrent mogelijkheden tot samenwerking met twee andere organisaties. Tevens onderzoekt Stichting Zonnehuizen mogelijkheid tot samenwerking met

		<p>zorgondernemer Winter en kind-/jeugdinstelling LSG-Rentray.</p> <p>De banken schrijven in een brief aan Stichting Zonnehuizen (d.d. 29 september 2011) dat Stichting Zonnehuizen op zoek zou moeten gaan naar een of meerdere nieuwe investeerders die op korte termijn financiële middelen ter beschikking kunnen en willen stellen. Daartoe zijn de banken bereid om de termijn voor de terugbetaling van de €6,5 miljoen te verlengen tot 1 november 2011 (het was 1 oktober 2011).</p>
23-09-2011	De betrokken banken wijzen de Letter of Intent van Stichting Zonnehuizen en twee andere zorgorganisaties af.	Volgens de RvB a.i. en de RvT wijzen de banken deze Letter of Intent (een intentieverklaring), waarin twee andere zorgorganisaties schrijven dat ze de intentie hebben om Stichting Zonnehuizen te saneren, unaniem af. De banken zijn volgens hen wel geïnteresseerd in mogelijke plannen van de heer Winter als partner.
26-09-2011	De heer Winter start met boekenonderzoek.	
30-09-2011	Er vindt een kennismaking plaats tussen de heer Winter en een andere zorgorganisatie.	Op initiatief van de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen vindt er een kennismaking plaats tussen de heer Winter en een andere zorgorganisatie om te bespreken of het mogelijk is om een gezamenlijk overnameplan te maken.
14-10-2011	De heer Winter en LSG-Rentray onderzoeken een privaat/publieke continuering van Stichting Zonnehuizen.	De heer Winter en LSG-Rentray gaan, uitgenodigd door de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, onderzoeken of het mogelijk is een 'privaat/publieke continuering' van de gehele Stichting Zonnehuizen mogelijk te maken. Bij 'privaat/publieke continuering' wordt LSG-Rentray beschouwd als een regulier publiek gefinancierde organisatie en de heer Winter wordt gezien als 'nieuwe toetreders', die deels ook privaat gefinancierd wordt.
27-10-2011	Er is een nieuw voorstel van de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, LSG-Rentray en de heer Winter voor het op orde brengen van de financiën van Stichting Zonnehuizen.	De RvB a.i. laat de betrokken banken en het WFZ weten dat er op 26 oktober 2011 in principe overeenstemming is bereikt met Achmea/Agis over een continuering van de bestaande relatie, onder de voorwaarde dat de omvang en de kwaliteit van de zorg ook geborgd worden, waardoor het liquiditeitsrisico beperkt wordt. In het voorstel wordt Stichting Zonnehuizen juridisch gesplitst in een zorg-

		<p>poot en een vastgoed-poot. Daarnaast zal er een dienstverleningsovereenkomst worden opgesteld met een andere zorgorganisatie voor ondersteuning bij het beheer van het vastgoed en ICT. Er is bij de heer Winter interesse in Volwassenzorg en bij LSG-Rentray in Kind & Jeugd Onderwijs.</p>
28-10-2011	<p>De heer Winter wordt door Stichting Zonnehuizen formeel bij de banken gepresenteerd als geïnteresseerde partij.</p>	<p>Stichting Zonnehuizen geeft aan dat de betrokken banken ruimte geven om de verkenning van de heer Winter en LSG-Rentray verder concreet te maken in een overnameplan.</p> <p>Volgens Stichting Zonnehuizen geven de betrokken banken aan na 30 november 2011 geen nieuwe kredietfaciliteit meer beschikbaar te willen stellen. De financiering voor het gezond maken van Stichting Zonnehuizen moet vanuit de eigen organisatie dan wel overnemende partijen komen.</p>
November 2011	<p>Er vinden gesprekken plaats tussen LSG-Rentray, de heer Winter en Stichting Zonnehuizen.</p>	<p>Volgens al deze partijen is sprake van constructieve gesprekken tussen LSG-Rentray, de heer Winter en Stichting Zonnehuizen over het gezond maken en afgeslankt continueren van Stichting Zonnehuizen.</p>
03-11-2011	<p>Het WFZ stelt aanvullende vragen aan Stichting Zonnehuizen m.b.t. het nieuwe voorstel om de financiën van Stichting Zonnehuizen op orde te brengen.</p>	<p>Het WFZ geeft aan dat zij, namens het Rijk, geen uitspraak kan doen over het herstructureringsvoorstel zolang er niet of onvoldoende duidelijkheid bestaat over de aard, inhoud en consequenties van de gepresenteerde voornemens.</p>
09-11-2011	<p>Stichting Zonnehuizen geeft een reactie op de vragen van het WFZ d.d. 3 november 2011.</p>	<p>De conclusie van WFZ is dat beantwoording van de vragen door Stichting Zonnehuizen te summier is en daardoor onvoldoende vertrouwen biedt in het door Stichting Zonnehuizen voorgenomen herstructureringsplan.</p> <p>Het WFZ is van mening dat er direct drastisch in de exploitatie gesneden moet worden. Stichting Zonnehuizen richt zich naar het inzicht van het WFZ te veel op de verkoop van onroerend goed. (In een reactie in het kader van dit onderzoek laten de RvB a.i. en de RvT weten dat dit standpunt niet bij hen bekend is en dat het tevens niet terug te vinden is.)</p>
15-11-2011	<p>De heer Winter en LSG-Rentray (de mogelijke nieuwe investeerders)</p>	<p>Het beeld dat de heer Winter en LSG-Rentray schetsen van de huidige financiële situatie, is volgens verschillende partijen pessimistischer dan het beeld</p>

	<p>presenteren hun voorgenomen plannen aan vertegenwoordigers van de zorgverzekeraars en zorgkantoren, de betrokken banken en het WFZ. Daarbij schetsen ze een beeld van de huidige situatie van Stichting Zonnehuizen dat pessimistischer is dan voorheen door Stichting Zonnehuizen geschetst is.</p>	<p>dat Stichting Zonnehuizen schetste. Volgens de heer Winter en LSG-Rentray zitten de verschillen in het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is meer achterstallig onderhoud op het terrein van ICT en vastgoed; - De liquiditeitsbehoefte is groter dan enkele weken eerder werd voorzien. <p>Als gevolg van de nieuwe feiten is er volgens Achmea/Agis een nieuw tekort van ca. €5 miljoen toegevoegd. Volgens de heer Winter en LSG-Rentray schatten zij destijds een extra tekort van €25 miljoen, met name veroorzaakt door achterstallig onderhoud van de gebouwen.</p> <p>De zorgkantoren kunnen naar eigen zeggen niet gaan acteren als kredietverstrekkers en de banken zijn daar niet toe bereid. De RvB a.i. beraadt zich en zoekt naar oplossingen.</p> <p>(De RvB a.i. geeft in een reactie aan dat de banken positief waren over de voorgenomen overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray, maar dat ze daarbij gelijktijdig aangaven geen aanvullende middelen te zullen verstrekken om 2011 en 2012 tot een verder herstel te komen. Met andere woorden: er moest vanaf 1 december 2011 nieuw geld worden ingebracht. Volgens de RvB a.i. ging men ervan uit dat Stichting Zonnehuizen, dan wel de twee partijen van de overname voornemens waren te effectueren, die middelen bijeen zouden brengen.)</p>
08-12-2011	<p>De IGZ spreekt met de cliëntenraad Volwassenen (CRV), met de ondernemingsraad en met de directeur Volwassenen en de directeur Kind en Jeugd van Stichting Zonnehuizen.</p>	<p>De CRV wil dat Stichting Zonnehuizen Volwassenen apart en zelfstandig verdergaat. De IGZ legt uit dat de keuzes m.b.t. de overname een zaak van de bewindvoerder is en niet van de IGZ.</p> <p>Volgens Stichting Zonnehuizen werd de IGZ bij dit gesprek met de cliëntenraad Kind en Jeugd op 7 december 2012 gevraagd om er bij het ministerie van VWS op aan te dringen om maatregelen te nemen omdat de risico's voor de kwaliteit van de zorg onaanvaardbaar groot werden. De IGZ bevestigt dat dit gevraagd is en heeft hierop geantwoord dat het ministerie van VWS een non-interventiebeleid voert, maar dat dit signaal mondeling doorgegeven zou worden, hetgeen is gebeurd tijdens de voorbereidingen op het AO in de Tweede Kamer op 22 december 2011.</p>
08-12-2011	<p>Het bidbook wordt voorbereid.</p>	<p>Er wordt door Stichting Zonnehuizen en de bewindvoerder een bidbook voorbereid om tot een spoedige doorstart van Stichting Zonnehuizen te komen. Er wordt voorrang gegeven aan die partijen</p>

		<p>die voor het geheel van Stichting Zonnehuizen zouden willen intekenen. In het faillissementsverslag van de curator is te lezen dat voor dit bidboek geld betaald moest worden: "Omdat de bewindvoerder/curator aan de zorgkantoren heeft gegarandeerd dat de bevoorschotting op de productie uitsluitend zou worden aangewend voor de continuering van zorg, heeft de bewindvoerder zich genoodzaakt gezien de geïnteresseerde partijen een bijdrage te vragen voor de kosten van het samenstellen van het bidboek, nu daarvoor ook vele externe partijen zijn ingeschakeld, waaronder de bij de stichting werkzame interimers op de financiële afdeling. Van geïnteresseerden in een integrale overname is een bijdrage van €10.000,00 gevraagd en ontvangen. Van partijen die geïnteresseerd waren in delen van de organisatie tot drie locaties is €5.000,00 gevraagd en ontvangen. Van de ruim 40 belangstellende partijen is aan 13 ervan een bidboek toegezonden. De bewindvoerder is met diverse partijen in overleg getreden."</p>
Medio december 2011	De heer Winter en LSG-Rentray komen in gesprek met de bewindvoerder en de RvB a.i. over een doorstartplan.	
16-12-2011	De staatssecretaris van VWS stuurt een stand-van-zaken-brief over Stichting Zonnehuizen aan de Tweede Kamer.	<p>Tijdens een procedurevergadering op 7 december 2011 is de staatssecretaris gevraagd een stand-van-zaken-brief op te stellen. Zij schrijft hierin onder andere het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichting Zonnehuizen bevindt zich sinds 28 november 2011 in surseance van betaling. De rechtbank heeft een bewindvoerder aangesteld. De NZa heeft verzekerd dat het zorgkantoor een adequaat terugvalplan (een plan B) heeft. - De IGZ ziet intensief toe bij Stichting Zonnehuizen, zodat de kwaliteit van zorg wordt gewaarborgd. - De formele positie van cliëntenraad en ondernemingsraad is in de huidige situatie (surseance van betaling) niet anders dan onder normale omstandigheden. De IGZ betreft de ondernemingsraad en cliëntenraad bij haar intensieve toezicht. De staatssecretaris schrijft dat de bewindvoerder, en in een latere fase eventueel de curator van Stichting Zonnehuizen, de cliëntenraden en de ondernemingsraad zoveel mogelijk moet betrekken. - De staatssecretaris heeft bij het zorgkantoor haar zorg geuit over de werkgelegenheid voor het directe-zorg-personeel. Naar aanleiding daarvan heeft Achmea/Agis aan de staatssecretaris laten weten dat ze ervan op de

		<p>hoogte zijn dat de verantwoordelijke partijen zich er bij het verbeterplan op richten waar mogelijk de sanering in de overhead vorm te geven en de directe zorgverlening zoveel mogelijk te sparen.</p>
21-12-2011	<p>Het eerste gezamenlijke bod van LSG-Rentray en de heer Winter wordt uitgebracht.</p>	
22-12-2011	<p>In de Tweede Kamer vindt een Algemeen Overleg (AO) plaats over Stichting Zonnehuizen</p>	<p>Dit AO is gepland naar aanleiding van de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen en de rapporten van de IGZ. De vragen van de Kamerleden gaan onder andere over het behoud van continuïteit van zorg en de salarissen van het personeel. Er is discussie tussen de Kamerleden over de vraag of de overheid de salarissen voor het einde van het jaar moet voorschieten of dat een deel van het salaris later in de maand januari 2012 betaald kan worden. De staatssecretaris geeft aan dat het niet mogelijk is om als ministerie een bevoorschotting van de salarissen te doen. Ze geeft aan dat de continuïteit van zorg gewaarborgd blijft, ook bij faillissement. De staatssecretaris geeft in reactie op een vraag van meerdere Kamerleden aan dat alle partijen (dus ook medewerkers) de kans hebben om mee te bieden bij de verkoop.</p>
22-12-2011	<p>Er vindt een overleg plaats tussen de bewindvoerder van Stichting Zonnehuizen, vertegenwoordigers van de potentiële overnamepartijen, de betrokken banken en het WFZ.</p>	<p>De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) zetten hun overnameplannen uiteen en doen een voorstel c.q. verzoek aan de betrokken banken en het WFZ met betrekking tot de financiering van de overnameplannen. De reactie van de banken en het WFZ volgt op 27 december 2011.</p>
27-12-2011	<p>De betrokken banken en het WFZ geven een schriftelijke reactie op het voorstel van de heer Winter en LSG-Rentray d.d. 22 december 2011.</p>	<p>De banken en het WFZ spreken bereidheid uit om de overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray verder te verkennen. Daarvoor hebben zij aanvullende informatie c.q. (financiële) onderbouwing van de plannen nodig. Tevens stellen de betrokken banken voorwaarden c.q. grenzen aan hun bereidheid tot financiering van de overnameplannen. Het verzoek tot financiering van de voorliggende overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray is voor de betrokken banken en het WFZ niet acceptabel.</p>

27-12-2011	Het faillissement van Stichting Zonnehuizen wordt uitgesproken.	Het faillissement wordt officieel bekend gemaakt door de rechtbank Utrecht. Stichting Zonnehuizen is momenteel niet in staat schuldeisers te betalen en het ziet er niet naar uit dat de schuldeisers na verloop van tijd wél betaald kunnen worden. LSG-Rentray biedt zich bij de curator aan als overnemende partij.
29-12-2011	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven een schriftelijke reactie op de reactie van de banken en het WFZ d.d. 27 december 2011.	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven een nadere toelichting op hun overnameplannen (waarmee de vragen van de betrokken banken en het WFZ gedeeltelijk beantwoord worden) en stellen hun voorstel c.q. verzoek tot financiering van de overnameplannen enigszins bij (maar nog afwijkend van de door de betrokken banken getoonde bereidheid d.d. 27 december 2011).
30-12-2011	De heer Winter vraagt NMa om goedkeuring voor een versnelde fusie en krijgt deze toestemming	De heer Winter heeft de NMa meegedeeld dat twee van zijn BV's een deel van Stichting Zonnehuizen willen overnemen. De NMa heeft hier toestemming voor gegeven. Op de website van de NMa staat hierover het volgende: "Op 30 december 2011 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit besloten dat er voldoende indicatie is ontstaan van onherstelbare schade waardoor sprake is van gewichtige redenen in de zin van artikel 40 van de Mededingingswet (waarin is bepaald dat er geen concentratie mag plaatsvinden binnen vier weken na melding red.). Het verzoek tot ontheffing wordt derhalve toegewezen.
02-01-2012	Er vindt overleg plaats tussen de heer Winter, LSG-Rentray, de betrokken banken en het WFZ.	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) doen een finaal voorstel c.q. voorstel aan de betrokken banken en het WFZ tot financiering van een overname/doorstart van Stichting Zonnehuizen.
03-01-2012	De betrokken banken en het WFZ geven een schriftelijke reactie op het voorstel van de heer Winter en LSG-Rentray d.d. 2 januari 2012.	De betrokken banken en het WFZ wijzen het finale overnamevoorstel c.q. verzoek d.d. 2 januari 2012 van de heer Winter en LSG-Rentray af.
09-01-2012	Er wordt een overeenkomst ondertekend tot het tijdelijk gebruik van vastgoed van Stichting Zonnehuizen door	De curator, de overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) en de hypotheekhouders (de banken en het Rijk) komen overeen dat de overname partijen gedurende de periode 2012 en 2013 het vastgoed van

	de heer Winter en LSG-Rentray	Stichting Zonnehuizen kunnen gebruiken tegen een vooraf vastgestelde gebruikersvergoeding. In 2012 zullen de overnamepartijen en de hypotheekhouders met elkaar in overleg treden over welke mogelijkheden er bestaan voor een meer duurzaam gebruik van het vastgoed door de overnamepartijen.
09-01-2012	De IGZ brengt een inspectiebezoek aan de failliete Stichting Zonnehuizen, voert gesprekken met de ondernemingsraad, de centrale cliëntenraad (CRR), de curator van Stichting Zonnehuizen en de heer Laurey (voormalig RvB a.i.).	<p>Het inspectiebezoek wordt gebracht aan de hoofdlocatie in Zeist. De inspectie heeft het bezoek gebracht n.a.v. enkele ernstige meldingen dat de veiligheid en de continuïteit van zorg in het geding waren. Het bezoek is kort van tevoren aangekondigd. Tijdens het bezoek heeft de IGZ gesproken met de centrale cliëntenraad, de ondernemingsraad en de heer Laurey. De bevindingen en conclusies zijn opgenomen in de brief (d.d. 12 januari 2012) waarin de IGZ als maatregel het Verscherpt Toezicht instelt per 10 januari 2012 (persbericht 10 januari, brief gepubliceerd op de website van IGZ op 18 januari).</p> <p>De belangrijkste conclusies:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Medewerkers hebben zich vanuit hun gevoel van betrokkenheid met en verantwoordelijkheid voor de cliënten in de afgelopen periode van onzekerheid enorm ingezet om de cliënten zo goed als mogelijk te begeleiden en te ondersteunen. De inspectie spreekt hiervoor haar grote waardering uit. 2. Sinds het uitspreken van het faillissement op 27 december 2011 is er sprake van een cumulatie van spanning en onzekerheid onder cliënten en medewerkers. Hierdoor nemen de risico's met betrekking tot de continuïteit en kwaliteit van zorg en de veiligheid voor cliënten toe. Bovendien zijn de randvoorwaarden voor het bieden van verantwoorde zorg niet voldoende op orde. 3. De overname van Stichting Zonnehuizen door de stichting LSG-Rentray en de heer Winter biedt duidelijkheid met betrekking tot de continuïteit van de organisatie, maar kan ook extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en continuïteit van zorg. <p>Op grond van deze conclusies heeft de IGZ besloten Verscherpt Toezicht in te stellen.</p>
10-01-2012	De zorgactiviteiten van Stichting Zonnehuizen worden overgenomen.	<p>Dit gebeurt door LSG-Rentray en de heer Winter. Er zijn (onder andere) door LSG-Rentray, de heer Winter (DeSeizoenen), Stichting Continuering Zonnehuizen Groep, Stichting Zonnehuizen Kind & Jeugd en Stichting Zonnehuizen Onderwijs op 9 januari 2012 drie documenten getekend voor deze overname:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een protocol m.b.t. het ontwikkelen en overeenkomen van een vastgoedplan lange termijn; - Een gebruikersovereenkomst bedrijfsruimten eigendom in het faillissement van Stichting Zonnehuizen; en

		<ul style="list-style-type: none"> - De Activa verkoop overeenkomst in het faillissement van Stichting Zonnehuizen.
10-01-2012	De IGZ stelt verscherpt toezicht in bij Stichting Zonnehuizen.	De IGZ stelt verscherpt toezicht in, omdat Stichting Zonnehuizen is overgenomen door LSG-Rentray en de heer Winter. De overname kan extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en continuïteit van zorg. Het verscherpt toezicht is zes maanden geldig.
10-01-2012	Achmea/Agis continueert het zeer frequente contact met Stichting Zonnehuizen tot medio februari.	Na medio februari wordt de frequentie van het contact langzamerhand genormaliseerd.
18-01-2012	De staatssecretaris van VWS beantwoordt drie sets Kamervragen.	<ul style="list-style-type: none"> - Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) over het faillissement van Stichting Zonnehuizen: de vragen gaan over hoeveel geld Stichting Zonnehuizen verschuldigd is aan de Belastingdienst, zorgverzekeraars en pensioenfondsen; wat de gevolgen voor medewerkers zijn; of de interim bestuurder nalatig is geweest; en welke rol de curator tot nu toe heeft gespeeld. - Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) over faillissement Stichting Zonnehuizen en de gevolgen voor werknemers van Stichting Zonnehuizen: de vragen gaan over of het terecht is dat Stichting Zonnehuizen failliet is gegaan; of schuldeisers aan het geld van bewoners kunnen komen; of er overnamepartijen zijn; of de continuïteit van zorg behouden wordt; en of het personeel ontlast wordt. - Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) en Van Gerven (SP) over de overname van Stichting Zonnehuizen en het ontslag van medewerkers: de vragen gaan over de overnamepartijen; verscherpt toezicht door de IGZ; het verlies van banen; het behoud van continuïteit van zorg; of het de bedoeling is om het 'verdwenen' geld van de cliënten terug te krijgen; en wat de rol van de banken was
19-01-2012	De IGZ spreekt met de nieuwe eigenaren en bestuurders.	Er wordt gesproken over eigendomsverhoudingen, transitieproces, risico's en de waarborging van het antroposofisch gedachtegoed.
23-01-2012	De staatssecretaris van VWS stuurt een stand-van-zaken-brief over Stichting Zonnehuizen aan de Tweede Kamer.	<p>Hierin staat onder andere het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op 27 december 2011 is het faillissement van Stichting Zonnehuizen uitgesproken. Dit is aangevraagd door de bewindvoerder, omdat het vooruitzicht was dat Stichting Zonnehuizen niet in staat zou zijn om na verloop van tijd haar schuldeisers te voldoen. - De IGZ hield vóór het AO van 22 december 2011 intensief toezicht a.g.v. de financiële problemen. Na het faillissement heeft de IGZ

		<p>dagelijks contact gehad en de IGZ heeft op 10 januari 2012 verscherpt toezicht ingesteld bij Stichting Zonnehuizen i.v.m. mogelijke extra risico's voor de kwaliteit en de continuïteit van zorg door overname.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De curator zal periodiek een openbaar verslag sturen waarin gaandeweg duidelijk zal worden hoe de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen is en hoe deze zo is gekomen. Op 10 januari 2012 hebben de curator, LSG-Rentray en de heer Winter overeenstemming bereikt over de overname van activiteiten van Stichting Zonnehuizen. De overnamepartij zal een groot deel van het personeel dat betrokken is bij het primaire zorgproces in dienst nemen. - Op 17 januari 2012 was er een bericht dat kleding- en voogdigelden van cliënten niet meer beschikbaar waren voor cliënten. De staatssecretaris geeft aan op korte termijn in gesprek te gaan met cliëntenorganisaties en brancheorganisaties om dit in het vervolg te voorkomen.
11-04-2012	De IGZ heeft een gesprek met de centrale cliëntenraad (CCR), de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) en de bestuurders van DeSeizoenen BV.	De CCR geeft een positief signaal af over de kwaliteit van zorg. Zij vinden wel dat ze nog onvoldoende bij de doorstart worden betrokken. De BOR heeft vertrouwen in de bestuurders. Met de bestuurders is gesproken over de kwaliteit van zorg op verschillende locaties, de organisatiestructuur, de personele ontwikkelingen, medezeggenschap van cliënten en huisvesting.
12-04-2012	De IGZ heeft een gesprek met de centrale cliëntenraad (CCR), de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) en de bestuurders van LSG-Rentray.	Volgens de CCR is er op alle vlakken sprake van vooruitgang. De BOR heeft vertrouwen in de directie en de bestuurder. Met de bestuurder en de directie is gesproken over kwaliteit van zorg, borging van cliëntgelden d.m.v. een derdenrekening, de toepassing van vrijheidsbeperking, zorgen over huisvesting op specifieke locaties en ontwikkelingen in de vastgoedportefeuille.
12-04-2012	Er vindt een overleg plaats tussen de heer Winter, LSG-Rentray, de betrokken banken en het WFZ.	De overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven op hoofdlijnen weer wat hun beeld van de functionaliteit en kwaliteit van het vastgoed van Stichting Zonnehuizen is en welke onderdelen van de vastgoedportefeuille zij willen overnemen. Afsproken is dat dit in de komende maanden verder wordt uitgewerkt. De banken en het WFZ hebben in aansluiting hierop het initiatief genomen om de gehele vastgoedportefeuille van Stichting Zonnehuizen door een externe taxateur te laten beoordelen en waarderen.
19-07-2012	Het rapport van de IGZ over	Dit rapport heeft betrekking op het toezichtbezoek van

	het bezoek op 24 mei 2012 aan Bronlaak te Oploo van DeSeizoenen wordt openbaar gemaakt.	24 mei 2012 in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ concludeert dat er op locatie Bronlaak te Oploo nu verantwoorde zorg wordt geboden.
19-07-2012	De rapporten van de IGZ over de bezoeken op 23 mei aan Gennep Hoeve te Eindhoven en Elivagar te Roggel van DeSeizoenen worden openbaar gemaakt.	De IGZ concludeert dat op beide locaties nu verantwoorde zorg wordt geboden.

Bijlage 10

Notitie WFZ van 3 november 2011

Datum : 3 november 2011

WFZ

Aan : dhr. C. Laurey, Raad van Bestuur ad interim van G1495 Stichting Zonnehuizen

Betreft : verzoek om nadere informatie aangaande voorgenomen herstructurering

Van : N.A. van der Bruggen (senior analist WFZ; hierbij namens het Rijk als garant)

Geachte heer Laurey,

In het overleg met u op 28 oktober jl., waarbij ook vertegenwoordigers aanwezig waren van de MC-groep, de zorgverzekeraars / zorgkantoren, de banken en de Raad van Toezicht van Zonnehuizen, is op hoofdlijnen een herstructureringsplan gepresenteerd. Daarbij zijn afspraken gemaakt voor een volgend informatief overleg, nu vastgesteld op 15 november 2011, en een daarop volgend overleg op 21 november 2011, waarin betrokken partijen (waaronder het WFZ namens de Staat der Nederlanden) zal worden gevraagd om hun bereidheid tot commitment aan het voorgenomen herstructureringsplan en de daarbij gevraagde (financiële) inbreng uit te spreken.

Naar de zienswijze van het WFZ kan logischerwijze geen uitspraak over een voorstel worden gedaan (of gevraagd), zolang niet of onvoldoende duidelijkheid bestaat over de aard, inhoud en consequenties van de gepresenteerde voornemens. Gelet op de inhoudelijke complexiteit van de problematiek, alsmede de mogelijke beleidsmatige aspecten daarvan, staat de (vanuit uw positie begrijpelijke) behoefte aan een duidelijk commitment van partijen naar onze zienswijze op gespannen voet met het voorgestelde (zeer krappe) tijdpad. Teneinde dit proces überhaupt enige kans van slagen te geven, acht het WFZ het noodzakelijk dat Zonnehuizen op heel korte termijn aan partijen nader inzicht biedt in het voorgenomen herstructureringsplan, de (financiële) onderbouwing hiervan alsook de beoogde (financiële) effecten hieruit voor de komende jaren. Wij gaan er van uit dat dit ook mogelijk moet zijn, aangezien wij ons redelijkerwijze niet kunnen voorstellen dat Zonnehuizen een dergelijke fundamentele koerswijziging overweegt zonder zich hier voorafgaand diepgravend op beraden te hebben. In het navolgende wordt een opsomming gegeven van de vraagpunten, waarover dezerzijds nadere informatie noodzakelijk wordt geacht.

Juridische structuur

Het herstructureringsplan voorziet in een wijziging van de bestaande juridische structuur, waarbij de bestaande stichting Zonnehuizen wordt omgezet in een holdingstructuur, waarbij zorgactiviteiten en vastgoed in separate juridische entiteiten worden ondergebracht. Hierover de volgende vragen:

- a) welke strategische afwegingen liggen ten grondslag aan het scheiden van vastgoed dat gebruikt wordt voor de zorg, behoudens het streven inzicht in de exploitatie van zorg en vastgoed afzonderlijk in beeld te krijgen?
- b) wat is het beoogde doel en nut van de voorgenomen juridische scheiding tussen zorgexploitatie en vastgoedexploitatie?
- c) in welke rechtsvorm (bijvoorbeeld stichting of BV) worden de te onderscheiden juridische entiteiten gegoten? Wat is de motivering voor de gekozen rechtsvorm per te onderscheiden entiteit?
- d) indien sprake is van een BV, wie verkrijgt de aandelen en verkrijgt daarmee het eigendom en de zeggenschap in de BV?
- e) hoe wordt de governancestructuur binnen de Zonnehuizen groep (holding, zorgrechtspersonen en vastgoedrechtspersoon) vorm gegeven? Wordt sprake van een bestuurlijke eenheid tussen OPCO en PROPCO? Graag een nadere toelichting op de wijze waarop (bestuurlijke) besluitvorming binnen de Zonnehuizen groep is vormgegeven.
- f) is er sprake van (een voornemen tot het afgeven van) zekerheids- dan wel aansprakelijkheidsstellingen tussen de te onderscheiden juridische entiteiten binnen Zonnehuizen groep. Welke financiële en organisatorische verwevenheden zullen er gaan bestaan tussen OPCO en PROPCO?
- g) per juridische entiteit:
 - een afschrift van de (concept) statuten

- tot welke besluiten is de Raad van Bestuur gemandateerd en voor welke besluiten is goedkeuring van Raad van Toezicht dan wel derden vereist
 - wie is / zijn de beoogde bestuurder(s) en de leden van de Raad van Toezicht
- h) is bij alle betrokken partijen bekend dat het Ministerie van VWS (namens het Rijk) om formele goedkeuring zal moeten gevraagd voor het aanpassen van de erkenningen / toelatingen, alvorens de zorgactiviteiten van de huidige Stichting Zonnehuizen kunnen worden overgeheveld naar de nieuw op te richten zorgentiteiten. Is met het al dan niet verlenen van deze goedkeuring en de daarmee gemoeide tijd rekening gehouden bij de voorgenomen uitvoering van de herstructurering?

Kapitaalinjectie van € 14 mln. door derden

Het herstructureringsplan voorziet in een kapitaalinjectie van € 14 mln. door derden. Hierover de volgende vragen, graag per derde partij beantwoorden:

- a) wie is de derde partij? Wat is de huidige betrokkenheid (in de zin van bestuurlijk, operationeel en/of als contractpartij) van de derde partij bij Zonnehuizen? Wat wordt de toekomstige betrokkenheid? Welke zeggenschap krijgt de derde partij?
- b) voor welk bedrag doet de derde partij een kapitaalinjectie? Op welk moment wordt dit daadwerkelijk gestort? Welke voorwaarden en condities zijn aan de storting verbonden? Deze graag nader toelichten.
- c) wat is de vorm waarin de kapitaalinjectie wordt gedaan (bijvoorbeeld storting stichtingskapitaal, aandelenkapitaal, achtergestelde leningen, inbreng van activa)?
- d) is er, ingeval van storting in de vorm van stichtingskapitaal dan wel aandelenkapitaal, sprake van een contractueel overeengekomen termijn waarop (gedeeltelijke) terugbetaling zal plaatsvinden? Zo ja, welke condities en voorwaarden gelden hierbij?
- e) welke condities en voorwaarden gelden bij een storting in de vorm van een achtergestelde lening? Ten opzichte van "wie en wat" is de lening achtergesteld? Graag een afschrift van het (concept) leningscontract.

Uitvoering van (aangepast) herstructureringsplan

- a) wat is het directe effect van de juridische herstructurering op de exploitatieproblemen op korte termijn? Welke besparingen worden aantoonbaar gerealiseerd en wanneer worden de effecten zichtbaar in de managementrapportages?
- b) wat is de inhoud van het totale (aangepaste) herstructureringsplan? Welke maatregelen worden genomen en welke besparingen, uitgezet in de tijd, worden voorzien? Graag per maatregel een nadere financiële onderbouwing hierbij alsook een toelichting op de daarbij gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen.
- c) wat is de omvang van de voorziene (eenmalige) reorganisatiekosten? Hoe luidt de berekening hiervan en welke uitgangspunten en veronderstellingen zijn daarbij gehanteerd?
- d) een uitgewerkte projectie van de beoogde effecten van het herstructureringsplan in een meerjaren raming balans, exploitatie en kasstromen (per te onderscheiden juridische entiteit), uitgaande van de jaarrekeningcijfers 2010 en de meest actuele cijfers over 2011 (cijfers t/m maand alsook jaarprognose). Dit aangevuld met een toelichting van de daarbij gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen.

Operationele aansturing en inzet van MC-groep en LSG Rentray

Tijdens de presentatie van het herstructureringsplan op 28 oktober jl. is aangegeven dat MC-groep en LSG Rentray een rol krijgen in de operationele aansturing van de Zonnehuizen groep. Hierover de volgende vragen, graag afzonderlijk toelichten voor MC-groep en LSG Rentray:

- a) wat wordt de functionele rol en de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden?
- b) is er naast een bestuurlijke rol ook sprake van een (meer) operationele inzet, bijvoorbeeld in de vorm van inzet van interim managers van zorgdivisies?
- c) welke doelstellingen en targets zijn afgesproken?

- d) welke afspraken zijn gemaakt over de beloning? In hoeverre zijn de beloningsafspraken afhankelijk van het realiseren van afgesproken doelstellingen en targets? Wie dient deze beloningen, voorafgaand aan uitkering, goed te keuren?

Vastgoed

Onderdeel van het herstructureringsplan is om het vastgoed te juridisch separeren van de zorgactiviteiten. Verder bestaat een voornemen om een aantal vastgoedbestanddelen te verkopen en de opbrengst hiervan aan te wenden ter aflossingen van bestaande (rijksgegarandeerde) kredieten. Hierover de volgende vragen:

- a) heeft met CSZ al afstemming plaatsgevonden over het voornemen tot het juridisch separeren van het vastgoed van de zorgactiviteiten. Zo ja, wat is de reactie van CSZ hierop?
- b) wat is de inhoud van de huurovereenkomsten (looptijd, opzegging, huursom en overige bepalingen)? Hoe luidt de onderbouwing van de huursom per vastgoedobject en welke uitgangspunten en veronderstellingen zijn daarbij gehanteerd?
- c) er wordt een herwaardering op het vastgoed toegepast voor een bedrag van € 20 mln. Graag een nadere onderbouwing van dit bedrag en toelichting op de daarbij gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen.
- d) waarop is de raming van de opbrengst van € 7,7 mln. uit de verkoop van de 1ste tranche van verkoop gebaseerd? Graag een afschrift van de taxatierapporten.
Zijn er al (voorlopige) koopovereenkomsten gesloten? Hebben er al potentiële kopers zich aangemeld? Graag een nadere toelichting op de panden die worden verkocht alsook een toelichting op de omvang van de zorgcapaciteit en zorgomzet die hierin nu wordt gegenereerd. Wordt deze zorgverlening voortgezet? Zo ja, hoe wordt dit dan gerealiseerd?
- e) staat er nog meer vastgoed op stapel om in de verkoop te gaan? Zo ja, dan graag een nadere toelichting hierop (soort panden, verwachte opbrengst, termijn waarop verkoop voorzien wordt).

Met het oog op de noodzakelijke informatievoorziening aan, de consultatie van, en de standpuntbepaling door het Ministerie van VWS acht het WFZ het dringend gewenst dat het WFZ de gevraagde aanvullende informatie uiterlijk woensdag 9 november a.s. van Zonnehuizen ontvangt. Naarmate deze termijn wordt overschreden neemt de kans af dat het WFZ namens het ministerie een positieve of negatieve uitspraak kan doen op het voorliggende voorstel, op de door u voorgestelde vergaderdata.

Bijlage 11

Brief van de cliëntenraad volwassenen van Zonnehuizen van 4 december 2011 aan de bewindvoerder en de bestuurder a.i. van Zonnehuizen

Van: a.tonnaer
Verzonden: zondag 4 december 2011 22:38
Aan: M.J. Cools
Onderwerp: standpunt CRV ZH d.d. 04.12.11
Bijlagen: brief CRV aan bewindvoerder en bestuurder a.i. ZH d.d. 04-12-11.pdf

Geachte mevrouw Cools,

In uw hoedanigheid van bewindvoerder van Zonnehuizen, doe ik u hierbij het standpunt toekomen van de Cliëntenraad Volwassenen.

Deze brief zal u ook per Fax door de Heer Hans de Goeij toegestuurd worden.

Met vriendelijke groeten,

Marijke Tonnaer

Marijke Tonnaer

Voorzitter Clientenraad Volwassenen Zonnehuizen

Cliëntenraad Volwassenen van de Zonnehuizen

*Per mail, post en fax Bewindvoerder
Per mail en per post RvB*

Aan de Bewindvoerder Stichting Zonnehuizen
Mevrouw mr. M.J. Cools
p/a Van Riet en Associees Advocaten B.V.
Postbus 9907
3506 GX Utrecht

Aan de Raad van Bestuur a.i. Stichting Zonnehuizen
De heer mr. Ch. Laurey
Utrechtseweg 69, Postbus 99
3700 AB Zeist

Oploo, 4 december 2011

Betreft: Surséance van betaling en standpunt Cliëntenraad Volwassenen: De 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenenzorg

Geachte Mevrouw Cools en Heer Laurey

Aanleiding voor deze brief

Afgelopen week hebben wij als vertegenwoordigers van de cliëntenraden met u beiden gesproken over de recent ingetreden periode van surséance van betaling. In die bijeenkomst hebben wij onder meer geïnformeerd naar de wijze waarop mevrouw mr. Cools als bewindvoerder met de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners en cliënten binnen de huidige Zonnehuizen in gesprek gaat. Daartoe bevestigde mevrouw Cools dat zij graag op de kortst mogelijke termijn de opvattingen binnen de cliëntenraden verneemt. Deze brief dient daartoe in eerste termijn.

Kern van onze opvatting is de volgende. Als vertegenwoordigers van de cliëntenraden constateren we dat de situatie van een surséance niet meer is dan een algemeen uitstel van betaling aan Zonnehuizen. Dit is in de rechtspraak bevestigd.

- Dat betekent dat de huidige situatie bij Zonnehuizen niets afdoet aan de wettelijke adviesrechten die de cliëntenraden op grond van de vigerende Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen¹ toekomen.
- Ook de daarmee corresponderende plichten die op grond van de wet op Zonnehuizen rusten gelden onverkort.
- Het vervreemding van vastgoed, ook in de fase van surséance, is uitdrukkelijk onderdeel van het adviesrecht ingevolge de Wmcz.

Wij vertrouwen erop dat onze adviesrechten ook in de komende periode in acht worden genomen.

Verder gaan wij er vanuit dat de bewindvoerder haar taak niet ruimer uitvoert dan nu wettelijk is gegeven. Zonnehuizen is voornamelijk het beheer en de beschikking over haar vermogen niet verloren. Integendeel. Zolang er geen faillissement is uitgesproken, behoudt Zonnehuizen het beheer en de beschikking over haar vermogen, maar heeft zij voor beheers- of beschikkingshandelingen steeds medewerking, machtiging of bijstand van de bewindvoerder (art. 228Fw). Anders gezegd: het beheer en de beschikking over het

¹ http://www.st-ab.nl/wetten/0607_Wet_medezeggenschap_clienten_zorginstellingen.htm

vermogen van Zonnehuizen zijn door de surséance van betaling niet op de bewindvoerder overgegaan.

De cliëntenraden van de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen, die onder de huidige stichting Zonnehuizen vallen, hebben een onderling beraad gehad op 1 december 's avonds waarin het standpunt, hieronder verwoord, ook is besproken en vastgesteld als de opvatting van de cliëntenraad volwassenen CRV. De 7 woon- en werk gemeenschappen voor volwassenen betreffen:

Bronlaak in Oploo, Corisberg in Heerlen, Elivagar in Roggel, Genneper Hoeve in Eindhoven, Overkempe in Olst, Verdandi/Helios in Loenen/Zutphen (Gld), en het Hermes Huis in Bosch en Duin.

Eerder Standpunt van de wettelijke vertegenwoordigers van de volwassen bewoners

Zoals bekend bij de bestuurder a.i. hebben deze lokale cliëntenraden resp. de cliëntenraad volwassenen in de lente van 2011 al besproken wat de meest optimale situatie in de toekomst zou zijn toen het echec van de Zonnehuizen zich ging aftekenen. Dat echec is in enkele woorden te omschrijven als:

- te grote instelling,
- te verspreid over het land,
- te veel verschillende niet aansluitende vormen van langdurige en geestelijke gezondheidszorg en onderwijs, die onder een koepel werden samengebracht met als gevolg veel bureaucratie ten koste van het primaire zorgproces,
- en daarnaast ook nog eens te zware opgezette overhead en hieraan gerelateerde ambities en investeringen die weer daardoor te zwaar drukken op de beschikbare middelen voor primaire zorg betaald uit de zorgzwaarte pakketten (zzp)en bijbehorende financiering,
- en een te grote overhead ten kosten van het primaire zorgproces,
- de voordelen van de schaalvergroting zijn ook niet geïncasseerd,
- de beloofde kostenbeheersing, de bewaking van kwaliteit van de zorg en de levensvatbaarheid in de toekomst zijn als voordelen van achtereenvolgende fusies niet geogst.

Laatste halve jaar en de adviezen van de CRV/CCrZ

Met de aanstelling van de interim-bestuurder medio 2011 werd eerst de feitelijke situatie in kaart gebracht, in de financieel economische administratie werd orde op zaken gesteld en de cijfers die geproduceerd worden moesten valide worden.

Ook zijn toen diverse scenario's voor de toekomst opgesteld en verder ontwikkeld. Zo werd gewerkt aan het plan A dat in kernwoorden het voornemen duidde:

- continuïteit van zorg;
- behouden van de antroposofische identiteit;
- herstel van vertrouwen en herinrichten van de organisatie via eigen regie, op eigen kracht, niet naar surseance of faillissement toewerken;
- daartoe zal Zonnehuizen in 2012 schoon schip hebben gemaakt op basis van intern gedragen herstelplan;
- Zonnehuizen zal zelf zijn ingrijpende sanering moeten doen, met eigen bestuur;
- partijen die daar bij ingeschakeld worden lopen geen risico;
- Samenwerking met sterke partners;
- maximaal behoud van werkgelegenheid primair zorgproces;
- bijeen houden van Zonnehuizen;
- voorkomen van een faillissement.

Mocht dat niet lukken dan zullen banken geen benodigde additionele financiële middelen beschikbaar stellen en is surseance welhaast niet te vermijden aldus de Raad van Bestuur. In betalingsonmacht komen was iets wat het bestuur van Zonnehuizen absoluut wilde vermijden.

Daarnaast was er bijvoorbeeld een plan B waarin de Zonnehuizen in feite zou defuseren, en Volwassenenzorg afgescheiden zou worden van de overige activiteiten van de Zonnehuizen om zelfstandig verder te gaan.

De Cliëntenraad Volwassenen was vanaf lente 2011, en sommige van de lokale cliëntenraden al eerder, van mening dat het construct van de Zonnehuizen nooit meer zou gaan werken zoals het bedoeld was. Tegen enkele adviezen van of peilingen onder de wettelijke vertegenwoordigers zijn in het verleden de verschillende fusies doorgezet. Helaas moest de CCrZ (Centrale Cliëntenraad Zonnehuizen) reeds in 2010 aandacht vragen voor de mislukking van de fusies. Daarmee was toen al voor velen van de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners de bodem voor het vertrouwen in een goede afloop flink weg geslagen.

In de periode vanaf medio 2011 heeft de Centrale Cliënten Raad van de Zonnehuizen (CCrZ, waarin participeren de Cliëntenraad Volwassenen en de Cliëntenraad Kind & Jeugd) de bestuurder a.i. de ruimte geboden het plan A toch uit te laten werken, gelet op zijn eerdere verkenningen bij banken, zorgkantoren en andere stakeholders. Het plan A heeft achtereenvolgens verschillende potentiële samenwerkingspartners gekend die kwamen en weer gingen. Voor zover ons bekend waren dat: de LZG Lievegoed Zorggroep, de PBG Parnassia Bavo Groep, de PI, de private Investeerder en de holdings en ondernemingen van de heer Winter en zijn niet nader geduide (inter)nationale geldschieters, en tenslotte de LSG Rentray groep.

De Centrale Cliëntenraad heeft enkele adviezen², gevraagd en ongevraagd uitgebracht over de voorliggende conceptvoorstellen of voornemens van de Raad van Bestuur a.i. in het kader van de evolutie van plan A in de periode september 2011 tot medio november 2011. De CCrZ heeft een aantal condities, mitsen en maren gehecht aan de voornoemde plannen etc.

De bestuurder heeft steeds aangegeven de opmerkingen en adviezen van de CCrZ te kunnen onderschrijven resp. te erkennen wat er onder de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners en cliënten leeft en het mee te nemen in de verdere planvorming.

Alle gesprekken van de afgelopen ca 5 maanden hebben niet geleid tot een concrete besluitvorming over doorpakken op plan A binnen de gestelde termijnen van de banken. Daardoor is, zoals de bestuurder bij schriftelijke interne mededeling en persbericht heeft aangegeven, per december 2011 een betalingsonmacht ontstaan.

Namelijk: medio november heeft de bestuurder a.i. de gesprekken met de heer Winter c.s. en LSG Rentray groep opgeschort wegens een serie verschillen van inzicht zoals:

- de waardebeoordeling vastgoed,
- de achterstallige investeringen in vastgoed en ICT,
- de kosten van het sociaal plan.

Daardoor was de termijn om tot overeenstemming te komen verstreken. Per direct was er sprake van onvoldoende financiële middelen wat leidde tot de aanvraag van surseance van betaling.

Nota bene: Wij kunnen nu geen uitspraak doen of de gevraagde en ongevraagde 3 briefadviezen van de Centrale Cliëntenraad Zonnehuizen ook daadwerkelijk zijn geïncorporeerd in de plannen van de Raad van Bestuur. Dit vanwege het eenvoudige feit dat deze plannen geen finale status hebben bereikt en nog niet aan ons zijn voorgelegd.

Overbodig is om op te merken dat de drie adviezen gestoeld zijn op het wettelijke adviesrecht³ van de Cliëntenraden en de wijze waarop⁴ door de zorgaanbieder (i.c. de Raad van Bestuur van de Zonnehuizen en dus nu ook de bewindvoerder) hiermee omgegaan moet worden.

² Deze 3 schriftelijk uitgebrachte adviezen in de periode september 2011-november 2011 zijn bij de bestuurder a.i. bekend en bij hem ook beschikbaar.

³ Artikel 3 lid , 2 en 3 Wmcz.

⁴ Artikel 4 Wmcz.

Nieuwe situatie medio 2011 tot eind november 2011

Door het opschorten medio november van de besprekingen met LSG Rentray groep en Winter cs alsmede door de nu ingetreden periode van surseance van betaling is naar het oordeel van de Cliëntenraad Volwassenen het scenario A feitelijk beëindigd. Time is over now voor het scenario A. Het scenario waarvan wij van begin af aan, en bij herhaling in allerlei besprekingen en overleggen, hebben aangegeven er niet in te geloven gezien het eerdere echec zoals beschreven.⁵

Wij vinden dat na 5 maanden ruimte voor uitwerken van plan A de tijd hiervoor echt over en op is. De haalbaarheid van plan A is in en door de praktijk getoetst en achterhaald gebleken. De leerervaring van het echec van de Zonnehuizen tot medio 2011 moet als leerervaring genomen worden: do'nt do it tomorrow.

Het is nu aan de Cliëntenraad Volwassenen de eigen opvattingen versneld uit te werken.

De CRV ziet het volgende als richting gevend kader voor model B:

1. Onze onderstaande standpunten zijn zowel in de fase van surseance van betaling als bij/na een eventueel faillissement van de Zonnehuizen aan de orde.
2. Wij zien geen verder heil in het nader uitwerken van het plan A, ook als een aantal bordjes daarin verhangen worden en het als een variant van plan B gepresenteerd wordt.

Het gestrande plan A bevatte in de aan ons tot medio november gepresenteerde stukken:

- een wirwar aan beheers-, vastgoed-, management-, identiteits- en primair proces organisaties,
- mogelijke verstrengeling financiële en bestuurlijke belangen die niet primair gericht zijn op de outcome en de impact van de hulp en zorg,
- geconstrueerde en ingewikkelde eigendomsverhoudingen,
- vele lagen van intern toezicht,
- leidend tot weer een ingewikkeld spel van drie, vierdubbele petten van toezichthouders, bestuurders, investeerders, managers etc.

Alom:

- veel bestuurlijke drukte terwijl we juist gezien het eerdere echec naar een kleiner overhead moeten,
- zeer weinig transparantie in de eventuele nieuwe eigendomsverhoudingen,
- en onthechting van het vastgoed als bron voor het primair proces waar bewoners langdurig op het vastgoed wonen, daar veelal werken en waarin vastgoed en primair zorg en woonproces nauwgezet zijn verbonden. De kernwaarde van de antroposofische inslag kan niet anders dan ruw geweld aangedaan worden.

De omvang van steeds wisselende en nog steeds niet uitgekristalliseerde teksten en denkkracht voor de inrichting en borging van de eigendomsverhoudingen en gevraagde, te investeren bedragen staan niet in verhouding tot de aandacht en regie op de content, de zorg, de kwaliteit en veiligheid, de identiteit van de afzonderlijke werkvormen en locaties etc.

5 In het advies van de CCRZ dd 27 oktober 2011 adviseren we ook om niet op langere termijn het construct Zonnehuizen in stand te houden, toen we o.a. spraken over een verdere en geleide doorontwikkeling naar federatievorming, een associatie, of een coöperatie etc. binnen 6 maanden na ondertekening van samenwerkingsafspraken Zonnehuizen met derden. De CCRZ, en de CRV staat daar nog steeds geheel achter: "Lokale zelfstandige eenheden bijvoorbeeld in de vorm van business units op locatie binnen een groter concern; lokaal wat kan, centraal wat moet met een vooraf afgesproken bijdrage uit de inkomsten aan de centrale voorzieningen (beperking administratieve lasten, niet meer overhead dan nodig is, het primair proces verdient de inkomsten en daar ligt de nadruk op); zelfstandige eenheden die federatief etc. verbonden zijn op die onderdelen waar samenwerking meerwaarde oplevert, goedkoper is door synergievoordeel dan in stand alone situatie."

3. A -Uitgangspunten voor de nieuwe organisatie Volwassenenzorg: behoud en versterken identiteit.
 Wij als de wettelijke vertegenwoordigers o.a. verenigd in de Cliëntenraad Volwassenen voelen ons primair verantwoordelijk voor de kwaliteit, de continuïteit en veiligheid van de zorg van onze cliënten. Gekozen hebben wij voor hulp aan de bewoner met een ontwikkelingsstoornis om zich naar volle vermogen te ontplooiën, gebaseerd op de antroposofische inspiratie. Wij gaan daarbij uit van de gezonde kant van het individu en het inzetten op diens mogelijkheden, talenten en wensen. Anders gezegd: wij hebben voor deze 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen gekozen omdat daar sociaal therapie geboden wordt op antroposofische grondslag. Onder deze sociaal therapie wordt verstaan een door de antroposofie geïnspireerde combinatie van wonen, werken, cultuur en specifieke (medische) behandelingen. Voor wat betreft de antroposofische inspiratie baseren wij ons op de antroposofische mensbeelden, het ontwikkelingsprincipe en de realiteit van de geestelijke wereld.
4. B- Uitgangspunten voor de nieuwe organisatie Volwassenenzorg: de inhoud van de zorg:
- zorg, leven en werken op basis van de antroposofische mensvisie;
 - financieel beheer; resultaat verantwoordelijkheid op locatieniveau, dwz. opbrengsten, kosten, winst en investeringsverantwoordelijkheid;
 - kwaliteit en continuïteit onder eigen verantwoordelijkheid op locatieniveau;
 - voor elke gemeenschap is maximaal het recht op zelfbeschikking gewaarborgd;
 - elke deelnemer kan zich met zijn eigen gemeenschap identificeren.
5. C- Uitgangspunten voor de nieuwe (eind)organisatie Volwassenenzorg: de structuur en de organisatie.⁶
- lokale zelfstandige eenheden bijvoorbeeld in de vorm van business units op locatie binnen een groter geheel of als zelfstandige coöperatie, stichting of vereniging met duidelijke betrokkenheid van de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners;
 - lokaal wat kan, centraal wat moet met een vooraf afgesproken maximale bijdrage uit de inkomsten aan de centrale voorzieningen (beperking administratieve lasten, niet meer overhead dan nodig is, en het primair proces verdient de inkomsten en daar ligt de nadruk op, niet andersom);
 - kosten en vergoeding van de overhead ademt mee met de ademhaling in het primair proces door meer/minder omzet en meer/minder inkomsten en dus meer/minder uitgaven; immers leegstand wordt niet gefinancierd;
 - zelfstandige eenheden die coöperatief of federatief etc. verbonden zijn op die onderdelen waar samenwerking meerwaarde oplevert, goedkoper is door synergievoordeel dan in stand alone situatie.
6. Differentieer het zorgaanbod van de Zonnehuizen eind 2011 in meerdere entiteiten resp. zorggroepen, waardoor in ieder geval de Volwassenenzorg per 2012 zelfstandig bestaat als verband van 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen.
Over Kind & Jeugd resp. Onderwijs activiteiten doet de CRV in deze brief verder geen uitspraak. Dat is aan de Cliëntenraad Kind & Jeugd. In het onderstaande slaan dus de opmerkingen alleen op de Volwassenenzorg.
7. De levensvatbaarheid van de Volwassenenzorg is onmiskenbaar aanwezig; met de ZZP en andere inkomsten moet een instelling als de huidige volwassenenzorg te exploiteren zijn.

⁶ Zie bijvoorbeeld punt 9.1 uit advies Centrale Cliëntenraad Zonnehuizen

8. De zorgkantoren, namens de zorgverzekeraars, zullen daarbij aangeven dat zij graag per 2012 de contractering van de volwassenenzorg willen voortzetten, ook en voor zover wij gepolst hebben, juist in het geval de volwassenenzorg als eigen entiteit georganiseerd en bestuurd wordt. De zorgkantoren hebben belang bij:
 - zorgcontinuïteit van de huidige bewoners/cliënten (niet in de laatste plaats vereist op grond van de bepalingen uit de WGBO);
 - het voldoen aan hun wettelijke opdracht tot zorgplicht (art. 6 AWBZ);
 - regionale diversificatie van het aanbod niet verder versmallen.

9. In de periode vanaf 2012 kunnen de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen in de loop van de tijd bepalen wat hen bindt en wat hen scheidt, welk voor en welk nadeel een verband van 7 geeft en of het toch niet op den duur verstandig is nog meer autonomie of zelfs helemaal verzelfstandiging van een of meer locaties te overwegen. De eindsituatie hoeft dus niet al vóór of op het moment van doorstart bepaald te worden, dat vraagt tijd voor bezinning en uitwerking. Die tijd zal nu niet meer beschikbaar zijn gelet op de financiële situatie.

10. Beperk te veel bestuurlijke en organisatorische drukte. Beperk teveel dubbele petten in de opzet van organisatiestructuren van de nieuwe entiteiten voorheen de Zonnehuizen, vermijd onduidelijke tussen- en hulpstructuren van franchisegevers, BV's, stichtingen, verenigingen en wat dies meer zij. Maak de structuur van de zelfstandige eenheid transparant en begrijpelijk voor ook de eenvoudige burger. Werk mee aan maatschappelijke en bestuurlijke governance, op weg naar herstel van vertrouwen.

11. In een paar grote stappen snel thuis kan nu een snelle en financieel aantrekkelijke stap zijn, maar verschuift problemen naar de toekomst of genereert in de toekomst echte nieuwe problemen; niet in de laatste plaats in verband met het bepaalde in artikel 18 WTZi (afroming overwaarde). Scheidt daarom het vastgoed én primair proces op dit ogenblik niet onder verschillende eigenaren, beheersstichtingen etc. ter voorkoming van overhaaste vervreemding van het vastgoed zonder invloed in de toekomst op de waarde van de onderpanden etc. Weer komt de nadruk binnen de organisatie(s) te liggen op beheer, geld etc. ten koste van de tijd die ook bedoeld is voor zorg en het primaire proces. Verder is het vastgoed in het verleden verworven, niet zelden met een ideële instelling of connotatie bij die verwerving, om antroposofische en duurzame zorg te realiseren over een periode van vele jaren.

12. Wij willen als cliëntenraden van de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen vanaf 2012 zelf de organisatie zo transparant mogelijk mee inrichten. Herkenbare zorg nabij het sociale en maatschappelijke netwerk waarin de instelling én de families van de bewoners verkeren. Familieverbanden en eventuele mantelzorg samen met de professionals en vrijwilligers in de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen kunnen in stand blijven voor deze bewoners. De governance moet verder duidelijk belegd zijn:
 - niet alleen financieel maar óók zorginhoudelijk;
 - niet alleen het resultaat van het geheel in financiële termen inclusief het rendement voor banken op leningen en winst voor de investeerders maar vooral het geheel van het resultaat van de zorg als outcome voor, en impact op de cliënt, zijn/haar omgeving, familie en medecliënten alsmede personeel is inzet vanaf 2012 met een duidelijke sturing uit de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners/cliënten.

13. Wij gaan in de komende dagen een businessplan opstellen, per locatie en geconsolideerd in een bundel voor de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen samen, waarbij wij ook de specifieke antroposofische identiteit, waarde en herkenbaarheid van ieder huis nader aangeven. Die waarde moet gedragen worden door de wettelijke vertegenwoordigers én bestuurders, het

management en de professionals in de 7 woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen.

Verzoeken en adviezen aan bewindvoerder en RvB a.i.

- a. De periode van surséance van betaling brengt mee dat de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen onverkort blijft gelden. Op grond van artikel 3 van deze wet moet u ons in de gelegenheid stellen om advies te geven over de inhoud van het door u nu op te stellen bidbook (uiteraard zullen wij - gelet op de belangen - zo spoedig en praktisch mogelijk met deze bevoegdheid omgaan);
- b. Zodra het definitieve bidbook vervolgens gereed is, willen wij van u graag het bidbook ontvangen. De Steunstichtingen van de verschillende Volwassenen locaties zullen in overleg met de leden van de lokale cliëntenraad en de Cliëntenraad Volwassenen daarop reageren en overwegen mee te dingen.
- c. Indien op grond van het bidbook bij Zonnehuizen een aanbod wordt aangedaan c.q. aanbiedingen worden gedaan, is aanvaarding daarvan alleen rechtsgeldig als wij daarover hebben kunnen adviseren (ook hier geldt weer: zo snel en praktisch mogelijk);
- d. Mede op het wettelijke inzagerecht dat wij geacht worden te hebben in de relevante bedrijfsstukken verzoeken wij u ons de komende dagen de beschikking te geven over de benodigde informatie, (financiële) gegevens, statistieken, contracten etc. om eventueel te adviseren over een goed en passend aanbod n.a.v. het bidbook. De bestuurder a.i. heeft op 2 december al toegezegd hier gevolg aan te geven.

Tenslotte attenderen wij de bewindvoerder op enkele recente zorginhoudelijke ontwikkelingen. Gelet op de zorgcontinuïteit van iedere cliënt is het van belang bij uw werk rekening te houden met de landelijke nieuwe inzichten die in het parlement nu besproken worden. Wij noemen de drie belangrijkste recente mutaties in beleid:

1. De aanstaande uitbreiding van de bijzondere positie van de wettelijke vertegenwoordigers van de cliënten en bewoners in instellingen als de Zonnehuizen. Wij bedoelen de Wet Medezeggenschap Zorginstellingen. In mei werd daarover een Nieuwsbericht door de bewindspersoon uitgebracht, zie o.a. website VWS (20-05-2011). In de geest van die aanstaande wijzigingen zal gehandeld moeten worden.⁷ Overbodig is hier te wijzen op enkele bepalingen in de Wtzi.
2. Verder attenderen wij u erop dat de ministerraad in mei 2011 ingestemd heeft met de Beginselenwet zorginstellingen. Doel van de wet is het versterken van de positie van de cliënt. Cliënten in de AWBZ-zorg hebben recht op bespreking, actualisatie en evaluatie van het zorgplan. Voor bewoners van instellingen wordt daaraan toegevoegd dat in het zorgplan concrete afspraken moeten zijn opgenomen over de inrichting van het dagelijks leven, zodat ook deze cliënten zoveel mogelijk regie over hun eigen leven kunnen blijven voeren. Bij het maken van deze afspraken zijn de wensen van de cliënt het uitgangspunt.⁸

⁷ Ingevolge de Wet Toelating Zorginstellingen heeft een Zorginstellingen een toelating nodig van CIBG als er zorg wordt aangeboden die wordt vergoed cf. Zorgverzekeringswet of AWBZ. Deze Wtzi regelt deze toelatingen, stelt regels voor goed bestuur en bepaalt in welke gevallen zorginstellingen winst mogen uitkeren.

⁸ <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/05/20/kabinet-akkoord-met-beginselenwet-zorginstellingen.html>

3. Recent Rijksbeleid⁹ van 25 november 2011 geeft een verdere aanvulling en actualisatie richting beginselenwet AWBZ-zorg. Het kabinet stelt kwetsbare groep mensen in staat zo veel als mogelijk de regie over hun eigen leven te houden. De wet voorziet in overleg en afspraken tussen cliënt en zorgverlener over:
- Mogelijkheden voor de cliënt tot het beleven van en leven overeenkomstig zijn godsdienst of levensovertuiging:
 - Zeggenschap van de cliënt over de invulling van zijn leven
 - Dagelijkse hygiënische verzorging
 - Voldoende en gezonde voeding en drinken
 - Schone en verzorgde leefruimte
 - Respectvolle bejegening en een veilige en aangename sfeer
 - Zinnige daginvulling en beweging
 - Mogelijkheid om regelmatig in de buitenlucht te verkeren
 - Ontwikkeling en ontplooiing van de cliënt.

De Beginselenwet AWBZ-zorg is een aanvulling op het voorstel voor de Wet cliëntenrechten zorg. Dat wetsvoorstel is reeds in behandeling bij de Tweede Kamer.

- e. We zullen juridisch, vastgoed en financiële ondersteuning moeten inhuren. Wij verzoeken u daarvoor een budget van vooralsnog € 15.000 (excl. BTW) nog deze week ten laste van Zonnehuizen beschikbaar te stellen door middel van storting van dit bedrag op de rekening van de Cliëntenraad Volwassenen p.a. derdenrekening van een advocatenkantoor. Het gaat om kosten gemaakt door de CRV vanaf moment surseance. Het betreft geschat 100-150 adviesuren, gemiddeld 80-200 euro p/u, voor o.a. algemene en bestuursjuridische, vastgoed en financiële advisering door derden aan onze Cliëntenraad Volwassenen. Wij zullen u over het rekeningnummer per brief hierover ca. 8 december 2011 nader informeren.

Tot Slot

Wij sturen een cc van deze brief aan de directies van de betreffende Zorgkantoren, de Centrale Ondernemingsraad en de leden van de Centrale Cliëntenraad van de Zonnehuizen.

Wij zijn graag tot nader overleg en/of toelichting beschikbaar.

Namens de voorzitters van de Lokale Cliëntenraden Volwassenen
en namens de Cliëntenraad Volwassenen,

Marijke Tonnaer,
Voorzitter Cliëntenraad Volwassenen.

i.a.a per mail:
De leden van de CCRz, CRV en CRKenJ
Aan de directies van de Agis, CZ, Salland en UVIT Zorgkantoren
Centrale Ondernemingsraad van de Zonnehuizen

Bijlage 12

Notitie "Vijf kernwaarden van Antroposofische zorg Cliëntenraad
Volwassenen"

Vijf kernwaarden van Antroposofische zorg Cliëntenraad Volwassen

De aanbieder van zorg neemt de verantwoordelijkheid op zich om de hieronder genoemde eisen aantoonbaar te borgen, hierbij rekening houdend met de eventuele mogelijkheid dat één of meerdere woonwerkgemeenschappen van volwassenenzorg verzelfstandigen en dat het bij elkaar blijven van de cliënten Volwassenen en cliënten Kind en Jeugd geen doel op zichzelf is.

1. IDENTITEIT

Het waarborgen en handhaven van de eigen identiteit per locatie, in overeenstemming met het voortschrijdende inzicht van de wettelijke vertegenwoordigers per woonwerkgemeenschap. Daar valt uitdrukkelijk onder het Antroposofische gedachtegoed, waaronder mensbeelden, ontwikkeling, de realiteit van de geestelijke wereld en het geheel ook voort te zetten.

2. SOCIAAL THERAPIE

Het waarborgen, voortzetten en doorontwikkelen van de sociaal therapie die verbonden is met de identiteit. Ouders hebben voor hun kind bewust voor de antroposofische identiteit en aanpak gekozen omdat zij voor hun kind geen goede plaatsing in de reguliere gezondheidszorginstellingen wilden of konden realiseren.

3. RESULTAATVERANTWOORDELIJKE EENHEID PER WOON- WERKGEMEENSCHAP

De organisatie dient zodanig opgebouwd te worden dat een vorm van zelfsturende en resultaat verantwoordelijke woon- en werkgemeenschappen per locatie (6) ontstaat, waarbij betrokkenheid van de wettelijke vertegenwoordigers een expliciete plaats hebben en innemen.

Het aan deze woon- en werkgemeenschappen gerelateerde vastgoed mag onder geen beding worden vervreemd.

De inkomsten van de 6 woonwerkgemeenschappen komen met name voort uit de ZZP-bekostiging. De kosten van de overhead moet in de toekomst blijven meedemen met het inkomstenniveau en in ieder geval niet hoger zijn dan het aandeel overhead dat geacht wordt in het ZZP-tarief verdisconteerd te zijn.

De gedachte van een coöperatie per woon- werkgemeenschap dient in ieder geval onderzocht te worden en de uiteindelijke organisatievorm heeft de instemming van de wettelijke vertegenwoordigers per woon- werkgemeenschap.

Indien de omstandigheden daartoe nopen, krijgt een resultaat verantwoordelijke woon- werkgemeenschap tot 2014 de gelegenheid om uit het verband van de zorgaanbieder te treden en zelfstandig door te gaan op locatieniveau dan wel met anderen een federatief verband te vormen onder respectering van de identiteit zoals hierboven benoemd is.

Voorts zal in zo'n geval moeten gelden dat kosten voor het vastgoed niet hoger zijn dan de huidige kosten voor dat vastgoed. In geval van vastgoed dat door hypotheek belast is betekent dit dat de hypothecaire lasten na uittreding niet hoger mogen zijn dan het huidige niveau.

4. KWALITEIT, VEILIGHEID, CONTINUÏTEIT VAN ZORG

De kwaliteit, veiligheid en continuïteit van de zorg dient in overeenstemming te zijn met de door de inspectie voor de gezondheidszorg gehanteerde criteria.

Als blijkt dat kwaliteit, veiligheid en continuïteit niet aan de maat zijn op een of meer onderdelen per locatie dient dat terstond met een plan van aanpak en timetabel opgepakt te worden. Deze drie aspecten worden expliciet periodiek getoetst en de resultaten worden gedeeld met de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners.

De zorgaanbieder toetst periodiek de geleverde prestaties op de ZZP normering en verantwoordt die toetsing aan de wettelijke vertegenwoordiger van de bewoner.

5. GEEN FUSIE OF OPHEFFING VAN EEN WOON WERKGEMEENSCHAP C.Q. UITBREIDING VAN ACTIVITEITEN

Geen fusie of opheffing van een woongemeenschap c.q. uitbreiding van activiteiten zonder instemming: een bestaande locatie van een woon- werkgemeenschap wordt niet opgeheven, ingekrompen, verplaatst of uitgebreid zonder instemming van de meerderheid van de wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners (de lokale cliëntenraad). Met uitbreiding wordt in deze context bedoeld: het "groter" worden om het "groter" worden.

Bijlage 13

Brief van de staatssecretaris van VWS van 16 december 2011

Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 31 839, nr. 165

Vergaderjaar 2011–2012

31 839

Jeugdzorg

Nr. 165

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2011

Tijdens de procedurevergadering van 7 december jl. heeft u mij verzocht om een stand van zakenbrief over de Stichting Zonnehuizen, waarbij u mij heeft gevraagd om specifiek in te gaan op de positie van de cliëntenraad en de ondernemingsraad. Met deze brief reageer ik op uw verzoek.

Stand van Zaken Zonnehuizen

Op maandag 28 november heeft Stichting Zonnehuizen surseance van betaling aangevraagd omdat de stichting niet langer aan zijn betalingsverplichtingen kon voldoen. Deze situatie is op het moment van schrijven van deze brief ongewijzigd. De rechtbank heeft een bewindvoerder aangesteld. De bewindvoerder is samen met de bestuurder verantwoordelijk voor het beheer van Zonnehuizen. De bewindvoerder heeft de taak gekregen om de exploitatie gezond te maken.

Voor het continueren van zorg in een situatie waarbij een faillissement dreigt, dienen de zorgkantoren een terugvalplan op te stellen («plan B»). De NZa heeft mij verzekerd dat het betrokken zorgkantoor een adequaat terugvalplan heeft opgesteld.

Omdat bij financiële problemen ook de kwaliteit van zorg risico kan lopen, heb ik de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) gevraagd intensief toe te zien op Zonnehuizen. Daarmee wordt gewaarborgd dat er continue aandacht is voor de kwaliteit van zorg. Die intensieve aandacht vind ik nodig, omdat er onrust is onder het personeel van Zonnehuizen. Dit kan ertoe leiden dat mensen op zoek gaan naar een andere baan of zich ziek melden. De IGZ houdt nauw contact met zowel de directie als de cliëntenraad en ondernemingsraad over de situatie bij Zonnehuizen. Mocht het nodig worden, dan zal de IGZ meteen ingrijpen.

Rechten van cliëntenraad en ondernemingsraad

U hebt mij expliciet gevraagd in te gaan op de positie van cliëntenraad (CR) en ondernemingsraad (OR) van de Zonnehuizen. Uit uw verzoek

maak ik op dat u, net als ik, hun positie belangrijk vindt. De formele positie van CR en OR is in de huidige situatie (surseance van betaling) niet anders dan in normale omstandigheden. De CR behoudt bijvoorbeeld het recht op informatie om mee te kunnen praten over het beleid, het recht op overleg met de directie en het recht op advies, met name op het gebied van kwaliteit, conform de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De OR behoudt zijn rechten op grond van de Wet op de ondernemingsraden.

U heeft mij gevraagd om in te gaan op wens van de OR en de CR om meer betrokken te zijn bij de gang van zaken bij Stichting Zonnehuizen. Ik ben het met uw wens eens en vind ook dat – juist nu het niet goed gaat met de instelling – het erg belangrijk is dat de mensen om wie het draait, de cliënten en de medewerkers, betrokken worden en hun invloed kunnen uitoefenen. De IGZ betreft de OR en de CR bij haar intensieve toezicht. Ik vind dit heel belangrijk en ondersteun deze aanpak van harte. De medewerkers en cliënten zijn zeer direct betrokken en kunnen ook het beste aangeven hoe het met de kwaliteit van de zorg gesteld is.

Daarnaast vind ik dat ook de bewindvoerder en in een latere fase eventueel de curator van Zonnehuizen de cliëntenraden en de ondernemingsraad zoveel mogelijk moet betrekken. Hoewel het primair aan het bestuur en de bewindvoerder (tijdens surseance) of de partij die de zorg overneemt (na een onverhoopt faillissement) is om besluiten te nemen over de werkgelegenheid, heb ik wel aan het zorgkantoor gevraagd om ervoor te zorgen dat er bij die besluiten een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de medewerkers die met cliënten werken en daarvoor nodig zijn en de zogenaamde overheadfuncties.

Dat er zorgen leven bij cliënten en medewerkers blijkt onder andere uit twee brieven die ik (in afschrift) heb ontvangen. De brieven maken heel duidelijk welke zorgen en ook wensen de cliënten en medewerkers hebben. Ik hoop voor hen dat de problemen zo snel mogelijk voorbij zijn.

Eén van de cliëntenraden (Cliëntenraad Volwassenen van de Zonnehuizen) heeft in een brief aan de bewindvoerder goed verwoord wat de wensen zijn en hoe zij betrokken willen worden. Deze brief bevat een gedetailleerde uiteenzetting over de visie van de cliëntenraad op de gebeurtenissen en de wens om betrokken te blijven. Deze brief zal ik ter kennis brengen van de IGZ.

Ik heb daarnaast een brief van mevrouw Vermeulen namens de medewerkers van Zonnehuizen ontvangen, waarin zij haar zorgen uit over de toekomst van de cliënten van Zonnehuizen, de werkgelegenheid en het voortbestaan van de antroposofische zorg. De betrokkenheid en zorgen van de medewerkers die uit deze brief blijken, hebben mij geraakt en dat is de reden dat ik snel op deze brief gereageerd heb. Ook deze brief stuur ik ter kennisgeving aan de IGZ.

Tot slot wil ik de hoop uitspreken dat de rust voor de cliënten en medewerkers van de Zonnehuizen snel weerkeert.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. L. L. E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner

Bijlage 14

Brief van IGZ van 12 januari 2012

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20584 1001 NN Amsterdam

AANGETEKEND

LSG-Rentray en Groep Winter
t.a.v. de heer drs. F.H. Candel en de heer Prof. dr. drs. L.H.L. Winter
Postbus 99
3700 AB ZEIST

Datum 12 januari 2012
Onderwerp Inspectiebezoek 9 januari 2012

Werkgebied Noordwest

Kabelweg 79 - 81
Amsterdam
Postbus 20584
1001 NN Amsterdam
T 020 580 01 00
F 020 580 01 50
www.igz.nl

Inlichtingen bij
R. Terhoeven
T (020) 580 01 29

Ons kenmerk
2012- 375463/Pr5/KdK/rt

Geachte heren Candel en Winter,

De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft op maandag 9 januari 2012 een bezoek gebracht aan de stichting Zonnehuizen te Zeist. De aanleiding voor dit bezoek is geweest dat de inspectie twee brieven heeft ontvangen namens of van cliëntvertegenwoordigers. Mevrouw mr. E. Koning, advocaat van de Cliëntenraad Volwassenenzorg Zonnehuizen, stuurde op 6 januari 2012 een brief aan de inspectie en maakte daarin melding van een brief c.q. mail van enkele locatiemanagers en de directeur Volwassenen. In hun brief geven zij aan niet meer voor de continuïteit en kwaliteit van zorg in te staan. De inspectie heeft ook een brief van de heer J. Peters, voorzitter steunstichting de Corisberg, ontvangen, eveneens gedateerd op 6 januari 2012. De heer Peters luidt de noodklok en stelt dat de zorg voor de kinderen in gevaar is. Hij maakt zich grote zorgen over de continuïteit van de zorg.

Op maandag 9 januari 2012 heeft de inspectie kennis kunnen nemen van de brief van de heer J. Benjamin, directeur volwassenenzorg, en mevrouw H. van Schuttershoef, directeur Kind- en Jeugdzorg. In deze brief maken de beide directeuren aan u kenbaar dat de directie van de twee zorgeenheden van Zonnehuizen, binnen de huidige context de continuïteit van de zorg op zeer korte termijn niet meer kunnen garanderen. Tijdens het gesprek met de inspectie heeft u kenbaar gemaakt dat u ervan uitgaat dat, indien er daadwerkelijk sprake is van een overname, u de continuïteit weer kunt waarborgen.

Tijdens het bezoek heeft de inspectie achtereenvolgens gesproken met verschillende leden van de centrale cliëntenraad, de ondernemingsraad en de met u als curator en bestuurder a.i. De inspectie heeft er voor gekozen geen afzonderlijke verslagen van de drie gesprekken op te maken, maar in deze brief de belangrijkste bevindingen vast te leggen. U bent in de gelegenheid gesteld om de conceptversie van deze brief op feitelijke onjuistheden te controleren. U hebt van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en in uw e-mail van 12 januari 2012 enkele verbetervoorstellen gedaan. De inspectie heeft uw verbetervoorstellen overgenomen en in deze brief verwerkt.

De inspectie verzoekt u deze brief ter kennis te brengen van de cliëntenraad en de ondernemingsraad. De inspectie zal zelf een afschrift van deze brief versturen naar mevrouw mr. E. Koning en de heer J. Peters.

De inspectie zal deze brief, waarin de bevindingen van het inspectiebezoek op 9 januari 2012, de conclusies en het instellen van het Verscherpt Toezicht zijn vastgelegd, zo spoedig mogelijk publiceren op www.iqz.nl .

Ons kenmerk
2012- 375463/Pr5/KdK/rt

Datum
12 januari 2012

Bevindingen

- Het algemene beeld is dat er sprake is van toenemende spanning en onzekerheid bij alle betrokkenen. Volgens de gesprekspartners is daar bijna het gehele jaar 2011 sprake van maar was de situatie goed hanteerbaar, omdat velen hun focus richtten op de directe zorg. Sinds het uitspreken van het faillissement is de situatie geëscaleerd.
- De cliënten van Zonnehuizen vernemen uit de verschillende media (radio, TV, kranten en het internet) over de onzekere situatie bij Zonnehuizen en horen hierover ook van familieleden, vrienden en bekenden. Hierdoor loopt bij hen langzaam maar zeker de spanning op en dit heeft effect op hun gedrag. Het gevoel van vertrouwen en veiligheid van cliënten staat onder druk. Hun subjectieve veiligheid is in het geding.
- Hetzelfde geldt voor ouders en verwanten van cliënten. In het bijzonder na het uitspreken van het faillissement is de onrust bij hen toegenomen.
- Er doen zich in de randvoorwaarden ten behoeve van de uitvoering van de zorg allerlei ongewenste situaties voor, waardoor cliënten niet meer de volledige zorg krijgen waarop zij conform de geïndiceerde ZZP, recht hebben. Een niet uitputtende opsomming van voorbeelden:
 - Kapotte wasmachines worden niet gerepareerd;
 - Noodzakelijke materialen voor een werkplaats kunnen niet worden aangeschaft;
 - De pacht van een zorgboerderij waar cliënten hun dagbesteding hebben wordt niet betaald door de stichting Zonnehuizen maar door de familievereniging Overkempe;
 - In gebruik name van gebouw Parcival op de locatie Bronlaak door cliënten met een verstandelijke beperking en autisme is tot nader order uitgesteld; het alarmeringssysteem, inluisterapparatuur en sloten voor kluisjes worden niet geleverd; aan (autistische) cliënten is niet goed uit te leggen waarom zij niet kunnen verhuizen terwijl de toegezegde datum verstreken is;
 - Het logistieke proces voor de levering van materialen stopt, omdat eerst betaling moet plaats vinden en dan pas tot levering wordt over gegaan; concreet ondervinden cliënten met incontinentieklachten hier hinder van, omdat luiers niet tijdig of niet in de juiste maat worden verstrekt;
 - Er geen extra begeleiding beschikbaar is om op zondag een kerkdienst bij te wonen;
 - Er zijn problemen met het tanken waardoor boodschappen niet gedaan kunnen worden;
 - Cliënten kunnen niet meer naar de kapper.
- Er is ten gevolge van het faillissement geen sprake meer van formele medezeggenschap van cliëntenraad en ondernemingsraad, waardoor zij formeel geen invloed hebben op de keuze van de overnamepartner; er wordt hen dus geen formele adviesaanvraag over een voorgenomen besluit tot overname voorgelegd.

Overigens is er wel sprake van transparante informatieverstrekking door de curator en bestuurder a.i. aan de genoemde organen, maar dat is niet hetzelfde als formele medezeggenschap over de toekomst van een organisatie/locatie waar sommige cliënten al bijna hun hele leven wonen.

- Toenemende onzekerheid en stress onder medewerkers. Zij lopen al lange tijd op hun tenen en het lijkt er sterk op dat bij hen een grens is bereikt. Zowel vertegenwoordigers van de cliëntenraad als van de ondernemingsraad spreken hun grote zorg hierover uit, terwijl de loyaliteit van medewerkers naar cliënten, collega's en organisatie – ondanks alles – groot is. De bezorgdheid geldt niet alleen voor vandaag en morgen, maar ook voor de komende maanden. Gevreesd wordt voor een terugslag onder medewerkers als zij (nadat een overname is tot stand is gekomen) zich realiseren wat er allemaal is gebeurd.
- Het vertrouwen van medewerkers in de organisatie neemt af, omdat deadlines verstrijken zonder dat een finaal besluit genomen of definitieve overname geregeld is. Hen is toegezegd dat zij voor 31 december 2011 duidelijkheid zouden hebben, maar op 9 januari is die er nog niet. Medewerkers geven ook aan dat het niet betalen van het salaris in december hard is aangekomen en zij uiten hun twijfels over de salarisbetaling voor 15 januari 2012. Ook het nog niet voorhanden zijn van een sociale paragraaf in het bidboek voor de overnemende partij leidt tot demotivatie. Overigens is het wel bekend dat de overnemende partijen hierover graag in gesprek gaan.
- De actiebereidheid onder medewerkers is aanmerkelijk toegenomen. Bonden hebben een ultimatum gesteld, dat er uiterlijk maandag 9 januari 2012 om 24.00 uur duidelijkheid moet zijn.
- Er is regelmatig sprake van (risico op) onderbezetting, de kwaliteit dreigt hiermee onder grote druk te komen staan. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:
 - Vacatures die niet meer ingevuld mogen worden omdat er sprake is van een vacaturestop;
 - Ziekteverzuim, terwijl steeds meer invalmedewerkers steeds minder bereid zijn om extra te werken omdat zij er niet zeker van zijn dat hun loonbetaling is gegarandeerd (hoewel de curator heeft gegarandeerd dat zij er wel zeker van kunnen zijn);
 - Een toename in verloop onder medewerkers die inmiddels hun ontslagbrief hebben ontvangen, verplicht zijn om te solliciteren en van het UWV regelmatig vacatures ontvangen die als passend worden beschouwd. Het ontslag per 9 februari 2012 hangt als een zwaard van Damocles boven hun hoofd.
- De curator en bestuurder melden dat er met een overnemende partij in principe een akkoord is, maar dat onder meer de banken om hun moverende redenen hieraan hun goedkeuring op 9 januari nog niet hebben kunnen geven.
- Op 10 januari 2012 meldt de bestuurder a.i. aan de inspectie dat de stichting Zonnehuizen met onmiddellijke ingang wordt overgenomen door de stichting LSG-Rentray en de Groep Winter. De overname zal aan de hand van een draaiboek worden geëffectueerd en gepaard gaan met het daadwerkelijke vertrek van medewerkers, vooral in de niet-cliënt gebonden functies.

Ons kenmerk
2012- 375463/Pr5/KdK/rt

Datum
12 januari 2012

Conclusies

1. De inspectie concludeert dat alle medewerkers van de stichting Zonnehuizen zich vanuit hun gevoel van betrokkenheid met en verantwoordelijkheid voor de cliënten in de afgelopen periode van onzekerheid enorm hebben ingezet om de cliënten zo goed als mogelijk te begeleiden en te ondersteunen. De inspectie spreekt hiervoor haar grote waardering uit.
2. Op grond van de bevindingen tijdens het bezoek aan de stichting Zonnehuizen op 9 januari 2012 komt de inspectie tot de conclusie dat er sinds het uitspreken van het faillissement op 27 december 2011 sprake is van een cumulatie van spanning en onzekerheid onder cliënten en medewerkers. Hierdoor nemen de risico's met betrekking tot de continuïteit en kwaliteit van zorg en de veiligheid voor cliënten toe. Bovendien zijn de randvoorwaarden voor het bieden van verantwoorde zorg zijn niet voldoende op orde.
3. De overname van de stichting Zonnehuizen door de stichting LSG-Rentray en de Groep Winter biedt duidelijkheid met betrekking tot de continuïteit van de organisatie, maar kan ook extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en de continuïteit van zorg.

Ons kenmerk

2012- 375463/Pr5/KdK/rt

Datum

12 januari 2012

Maatregel

De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft besloten Verscherpt Toezicht in te stellen om de effecten van de overname van de stichting Zonnehuizen door de stichting LSG-Rentray en de Groep Winter nauwlettend te kunnen volgen. Het verscherpt toezicht is maximaal zes maanden geldig.

Hoogachtend,

Drs. C.G. de Kok MHA
Senior-inspecteur

In afschrift aan
Mevrouw mr. M.J. Cools, curator
De heer C.J.V.L. Laurey, bestuurder a.i.

Bijlage 15

Brief van IGZ van 1 februari 2012

> Retouradres Postbus 20584 1001 NN Amsterdam

MC Groep
T.a.v. de heer W.F.H. de Boer
Raad van Bestuur
Postbus 5000
8200 GA LELYSTAD

Werkgebied Noordwest

Kabelweg 79 - 81
Amsterdam
Postbus 20584
1001 NN Amsterdam
T 020 580 01 00
F 020 580 01 50
www.lgz.nl

Inlichtingen bij
Mw. J. Huurman
T (020) 580 01 00

Datum 1 februari 2012
Onderwerp definitief verslag gesprek inzake de Zonnehuizen d.d. 19 januari 2012

Ons kenmerk
2012-380314/Pr5/KdK/rt

Bijlagen
1

Geachte heer De Boer,

Op 24 januari 2012 stuurde de inspectie u ter becommentariëring het concept gespreksverslag van ons constructieve gesprek van 19 januari jongstleden.

Uw reactie, die de inspectie op 30 januari 2012 ontving, is als volgt verwerkt.

Pag. 2, sub Transitieproces, 1^e alinea, laatste twee zinnen: "Het eindresultaat zal zijn dat De Seizoenen worden." zijn aangepast in: "Er is wel al sprake van twee aparte entiteiten. Na voltooiing van het transitieproces zal LSG-Rentray verantwoordelijk worden voor Kind & Jeugd, en De Seizoenen B.V. voor de volwassenenzorg."

Pag. 2, sub Transitieproces, 3^e alinea, 3^e/4^e regel: "Op het terrein van de GGZ en de OBC's moet het meeste gebeuren." is aangepast in: "Op het terrein van de GGZ en de IB (Intensieve Behandeling) moet het meeste gebeuren."

Pag. 3, 1^e alinea, laatste zin "Van managers die hier niet in slagen wordt afscheid genomen." is vervallen.

Bijgaand stuur ik u het definitieve gespreksverslag.

Hoogachtend,

De heer drs. C.G. de Kok MHA
Senior-inspecteur

Werkgebied Noordwest

Kabelweg 79 - 81
Amsterdam
Postbus 20584
1001 NN Amsterdam
T 020 580 01 00
F 020 580 01 50
www.igz.nl

Inlichtingen bij

Mw. mr. A. de Graaf MDR
a.d.graaf@igz.nl
T 020 - 580 01 00

verslag

Datum

31 januari 2012

Omschrijving	1e gesprek IGZ met nieuwe bestuurders Zonnehuizen (V40912, 2012-380314)
Vergaderdatum en -tijd	19 januari 2012
Vergaderplaats	Utrecht
Aanwezig	Dhr. W.F.H. de Boer (Groep Winter, bestuurder IJsselmeerziekenhuizen, bestuurder Zonnehuizen) dhr. drs. F.H. Candel (LSG Rentray, voorzitter RvB, bestuurder Zonnehuizen) dhr. drs. C.G. de Kok MHA (IGZ, senior inspecteur) mw. mr. A. de Graaf MDR (IGZ, toezichtmedewerker)
Afwezig	
Kopie aan	

Inleiding

De heer De Kok heet de heren de Boer en Candel, in hun functie als bestuurders van de (voormalige) Zonnehuizen, welkom. Hij licht toe dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg (hierna IGZ) toezicht houdt op de kwaliteit van zorg en veiligheid die de Zonnehuizen biedt aan kinderen, jeugdigen en volwassenen. De belangrijkste reden voor het instellen van Verscherpt Toezicht (hierna: VT) is dat de IGZ de - gevolgen van de - veranderingen bij de Zonnehuizen intensief wil kunnen volgen. Ook de maatschappelijke context speelt een rol. De nieuwe bestuurders begrijpen dit goed en zien voordelen. Het VT heeft een duur van maximaal zes maanden. De nieuwe bestuurders sluiten niet uit dat zij de IGZ om verlenging van het VT zullen vragen. De IGZ zal aan het einde van de VT-periode beoordelen of er sprake is van voldoende waarborgen voor het leveren van verantwoorde zorg.

Eigendomsverhoudingen en zeggenschap Zonnehuizen vanaf de recente overname op 10 januari 2012

De Zonnehuizen bestaan uit 3 sectoren:

- 1) Onderwijs: locaties m.n. in Zeist
- 2) Kind & Jeugd: locaties in Zeist, Zutphen, Brummen en diverse buitenlocaties in het hele land waaronder OBC's, logeren, KDC's en poli
- 3) Volwassenen: 7 locaties in het oosten en zuidoosten van Nederland

Groep Winter en LSG-Rentray zijn de nieuwe eigenaren van de Zonnehuizen. Zij hebben met elkaar afgesproken dat zij gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen voor de continuïteit van de Zonnehuizen. Hiertoe en mede ter borging van het antroposofische gedachtegoed is er een Stichting Continuering Zonnehuizen opgericht. Voor de zorg aan kinderen en jeugd zijn of worden de Stichting Onderwijs en de Stichting Kind & Jeugd nieuwe stijl opgericht. Voor de volwassenenzorg is of wordt de BV De Seizoenen opgericht. Voor de IGZ zijn de eerste en de laatste twee stichtingen van belang. De bestuurder a.i. van de stichting Zonnehuizen, de heer Laurey, draagt geen verantwoordelijkheid meer voor de kwaliteit van zorg en veiligheid. De nieuwe bestuurders zullen de IGZ op korte termijn schriftelijk informeren over de nieuwe structuur van de Zonnehuizen inclusief de zorglocaties, de eigendomsverhoudingen, bestuur, intern toezicht en wisselingen op midden- en hoger managementniveau.

De bestaande cliëntenraden voor de sectoren Kind & Jeugd en Volwassenen worden voortgezet als zelfstandige cliëntenraden. Er is geen centrale cliëntenraad meer. De bestaande OR wordt omgevormd tot twee bijzondere OR'en met de opdracht in het najaar van 2012 verkiezingen te houden.

Transitieproces

Het transitieproces vindt nu volop plaats. Het leiderschap is ingevuld. Het functiehuis is gedefinieerd. De medewerkers kunnen tot 28 januari a.s. aangeven of ze in de beschikbare functies willen gaan werken. Contacten met leveranciers lopen, evenals gesprekken met cliëntenraad en wettelijke vertegenwoordigers. Uiterlijk over zes maanden willen de nieuwe bestuurders het transitieproces hebben voltooid. Zo lang dit proces loopt houden zij de volledige verantwoordelijkheid voor het geheel. Er is wel al sprake van twee aparte entiteiten. Na voltooiing van het transitieproces zal LSG-Rentray verantwoordelijk worden voor Kind & Jeugd, en De Seizoenen B.V. voor de volwassenenzorg.

De heer De Kok overhandigt de nieuwe bestuurders het toezichtkader good governance. Hij vermeldt dat de entiteiten LSG-Rentray en De Seizoenen B.V. jaardocumentplichtig zijn en dat de IGZ hier toezicht op houdt. De nieuwe bestuurders geven aan dat zij aan alle wet- en regelgeving zullen voldoen.

De heer Candel verwacht dat er bij de sector Volwassenen in tegenstelling tot de sectoren Onderwijs en Kind & Jeugd niet veel zal veranderen. De sectoren Onderwijs en Kind & Jeugd worden ontvlecht. Op het terrein van de GGZ en de IB (Intensieve Behandeling) moet het meeste gebeuren. De heer Candel verwacht dat er bij de OBC's binnen 1,5 à 2 jaar een tussenmanagementlaag verdwijnt. Bovendien zal de relatief grote overhead op het hoofdkantoor van de Zonnehuizen in Zeist significant worden gereduceerd. Vanuit doelmatigheid wil de heer Candel bijvoorbeeld toe naar het activeren van de bewoners bij het koken, en naar de aanwezigheid van gastvrouwen die ook de schoonmaak verzorgen. Hij neemt zes maanden de tijd voor deze verbeteringslag.

De heer De Boer onderzoekt per locatie of er bezuinigd kan worden op overhead. Op sommige plekken wil hij een verbeteringslag maken, bijvoorbeeld het terugbrengen van het aantal aanbieders van schoonmaakdiensten. Wat goed werkt blijft intact: soms kunnen bewoners bijvoorbeeld maaltijden goedkoper organiseren dan externe inkoop.

Bij de sector Kind & Jeugd wordt in de periode februari/maart a.s. bij elke werkeenheid een interne audit gehouden door teams van drie medewerkers: 1x Zonnehuizen, 1x LSG Rentray en 1x collega uit de sector met dezelfde doelgroep. Hieruit komt een beeld naar voren van de werkeenheid en de maatregelen die nodig zijn. Elke werkeenheid krijgt vervolgens via een vier-kwartalenplan maximaal een jaar de tijd om zaken op 'state of the art' niveau te brengen.

In het primaire proces wordt niet gesneden: in principe gaan alle medewerkers mee over. Dit geldt ook voor de 1^e lijn van behandelaars. Zowel de nieuwe bestuurders als de IGZ hebben het beeld dat het personeel van de Zonnehuizen bekwaam en gemotiveerd is. De heren De Boer en Candel verwachten dan ook dat bijna alle medewerkers zullen blijven. Voor het managen van de kwaliteit van zorg en veiligheid werft men nu extern, omdat intern geen geschikte kandidaat is gevonden. De nieuwe bestuurders vinden dat er in het primaire proces binnen de Zonnehuizen hele goede dingen gebeuren, met uitzondering van de locaties Ellvagar en Bronlaak, die blijvend aandacht vragen.

Huidig beeld van risicogebieden voor de kwaliteit van zorg en veiligheid binnen Zonnehuizen

Desgevraagd bevestigt de heer De Kok dat ook de IGZ het algemene beeld heeft dat er bij de sector *Kind & Jeugd* meer problematiek speelt dan bij de sector Volwassenen. Enerzijds omdat er in de eerstgenoemde sector sprake is van meer dynamiek, anderzijds bijvoorbeeld door de confrontatie met ouders met een visie op de zorg die afwijkt van die van de zorgaanbieder.

Verder benoemt hij als risico de visie op *vrijheidsbeperking* en de praktische invulling ervan bij de Zonnehuizen, waarbij sommige medewerkers ten onrechte beheersmatig te werk gaan, iets wat evenmin past binnen de antroposofische werkwijze. Dit probleem was met name bij het Klinisch Centrum Jeugd GGZ (hierna: KCJG) aan de orde. De heer De Kok verwijst de nieuwe bestuurders naar de eerdere IGZ-rapporten over dit thema. Bij het KCJG heeft een forse verbeteringslag plaatsgevonden. Zorgen bij de IGZ zijn er hier nog wel over de continuering van het verbeteringsproces. De heer Candel bevestigt de grote verbeteringslag. Hij investeert in het voortbestaan van dit centrum, mede door samenwerking met een aantal ketenpartners, voor wie het KCJG het 'last resort' in de regio is.

De heer De Kok noemt het belang van een goede *borging van de zorginhoudelijke kant in het bestuur* van de zorgaanbieder. Tegelijkertijd gaat het er uiteindelijk om welke resultaten het bestuur bereikt.

Hiernaast vormt *seksueel grensoverschrijdend gedrag* een risico bij met name de sector Kind & Jeugd. Ook bij de volwassenenlocatie Bronlaak is een incident aan de orde.

Verder vormt de *interne en externe meldcultuur* een risico bij de sector Kind & Jeugd, niet alleen als het gaat om incidenten, maar ook voor de meldingen dwang en nood in het kader van de Wet Bopz. De heer Candel herkent het punt van de meldcultuur. Hij neemt zich voor overvloedig te gaan melden.

De heer De Boer ziet op sommige plekken bij met name de locatie Bronlaak onderbezetting in het primaire proces. De IGZ herkent dit beeld niet en heeft hierover geen ernstige signalen ontvangen.

Waarborging antroposofisch gedachtegoed

De heer De Kok verwoordt zijn beeld dat met name bij de sector Volwassenen erg gehecht wordt aan de antroposofische werkwijze. De heer De Boer geeft aan dat hij de vijf kernwaarden die de cliëntenraad hierover heeft geformuleerd, omarmt, en tegelijkertijd als randvoorwaarden stelt dat e.e.a. moet passen binnen wet- en regelgeving en solvabel moet zijn. De cliëntenraad accepteert deze voorwaarden. De heer Candel hanteert voor Kind & Jeugd dezelfde koers. Behandelingen moeten 'state of the art' zijn en wat men doet moet aantoonbaar effectief zijn.

Inspectiebezoeken

De heren De Boer en Candel willen graag vooraf worden geïnformeerd als de IGZ onaangekondigde bezoeken gaat afleggen. Dit ter borging in het proces, omdat er de afgelopen tijd op alle locaties veel onrust is geweest en een inspectiebezoek ook weer de nodige onrust geeft. De heer De Kok geeft aan dat hij niet van plan is vóór april 2012 bezoeken te gaan afleggen. Hij maakt een uitzondering voor het al geplande en aangekondigde bezoek aan de locatie Bronlaak op 25 januari a.s. Hij licht toe dat een onaangekondigd bezoek nu juist als kenmerk heeft dat de organisatie hiervan niet vooraf op de hoogte is. Een dergelijk bezoek kan in de praktijk allerlei vormen hebben. Zo kan de IGZ 5 minuten van tevoren de nieuwe bestuurders telefonisch informeren en vervolgens op de betreffende locatie met een manager en een medewerker van het primaire proces in gesprek gaan over de kwaliteit van zorg en de veiligheid. Ook kan het zijn dat de inspectie vooraf niets aankondigt en alleen komt rondkijken op één of meerdere locaties, of het bezoek een paar uur van tevoren aankondigt omdat zij dossieronderzoek wil doen. Vanwege het VT zal de inspectie in ieder geval in juni 2012 een aangekondigd bezoek brengen.

Gemaakte afspraken

Aanspreekpunt voor de IGZ

De heren De Boer en Candel zijn gezamenlijk het eerste aanspreekpunt voor de IGZ. Dat betekent dat alle correspondentie over de Zonnehuizen vanuit de IGZ vanaf heden in tweevoud via de volgende adressen zal verlopen en niet meer via het algemene correspondentieadres in Zeist:

Raad van Bestuur MC Groep
T.a.v. dhr. W.F.H. de Boer
Postbus 5000
8200 GA LELYSTAD

Raad van Bestuur LSG-Rentray Eefde
T.a.v. dhr. Drs. F.H. Candel
Postbus 94
7200 AB ZUTPHEN

De heren De Boer en Candel melden nog schriftelijk aan de IGZ wie bij hen het eerste aanspreekpunt voor de IGZ op administratief niveau wordt.

De heer De Kok informeert zijn collega mevrouw Van Dalen vanuit haar betrokkenheid bij incidentmeldingen over de nieuwe situatie. Zo nodig zal hij een gesprek met haar, de heer Candel en diens zorginhoudelijke evenknie organiseren.

Rapportages

De nieuwe bestuurders zullen conform de opdracht van de IGZ vóór 1 februari 2012 per locatie van de Zonnehuizen een risicobeoordeling inzake de continuïteit en de kwaliteit van zorg en de veiligheid aanleveren, en vanaf 1 februari 2012 tweewekelijks rapporteren over de voortgang. Ultimo maart 2012 zal de IGZ op basis van haar bevindingen deze frequentie opnieuw bezien. De IGZ honoreert het verzoek van de nieuwe bestuurders om kritische feedback te leveren op hun eerste 2 à 3 rapportages qua doelmatigheid van de opzet.

Bronlaak rapportage inzake incidentmelding

De heer De Boer zegt toe dat de IGZ vandaag de conceptrapportage zal ontvangen over een onderzoek naar een incident met betrekking tot mogelijk grensoverschrijdend gedrag op Bronlaak. Vervolgens zal de IGZ de definitieve rapportage over dit incident zo snel mogelijk ontvangen¹.

Schriftelijk overzicht structuur nieuwe organisaties inclusief de zorglocaties, eigendomsverhoudingen, zeggenschap, intern toezicht en uitstroom kader

De heren De Boer en Candel hebben de gevraagde informatie grotendeels mondeling toegelicht en zullen deze op korte termijn ook schriftelijk aanleveren.

Schriftelijk overzicht contactpersonen CR en OR

De nieuwe bestuurders zullen de IGZ schriftelijk informeren over de contactpersonen van de beide cliëntenraden en de beide Ondernemingsraden, zodra deze informatie beschikbaar is.

Amsterdam, 31 januari 2012

De heer drs. C.G. de Kok MHA
Senior-inspecteur
Accounthouder

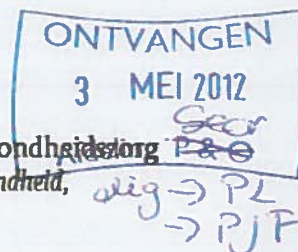
¹ De inspectie heeft het rapport op 19 januari 2012 ontvangen.

Bijlage 16

Brief van IGZ van 2 mei 2012

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20584 1001 NN Amsterdam

DeSeizoenen B.V.
T.a.v. de heren drs. P.J. Flach en P. Lensselink
Raad van Bestuur
Postbus 28
5845 ZG Sint Anthonis

Werkgebied Noordwest

Kabelweg 79 - 81
Amsterdam
Postbus 20584
1001 NN Amsterdam
T 020 580 01 00
F 020 580 01 50
www.igz.nl

Inlichtingen bij
R. Terhoeven
T (020) 580 01 29

Datum 2 mei 2012
Onderwerp highlights VT-gesprek inzake DeSeizoenen d.d. 11 april 2012

Ons kenmerk
2012-406425/Pr5/KdK/rt

Geachte heren Flach en Lensselink,

In ons gesprek op 11 april jongstleden kwamen de volgende hoofdpunten aan de orde.

Organisatiestructuur

Aan het bestuur rapporteren vijf locatiemanagers. Het MT wordt gevormd door het bestuur en de locatiemanagers van de twee grootste locaties: Bronlaak en Overkempe. De bestuursvoorzitter bezoekt wekelijks de locatiemanagers van de drie kleinere locaties.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid voor 'kwaliteit van zorg en veiligheid': de heer Flach inhoudelijk, de heer Lensselink hiërarchisch.

DeSeizoenen B.V. en Zonnehuizen sector Kind en Jeugd werken onafhankelijk van elkaar. Alleen op het terrein van ICT en huisvesting hebben zij nog met elkaar te maken.

De aanduidingen "Oost" en "Zuid" in het organisatie-overzicht zijn geen formele organisatieonderdelen. Deze worden alleen gebruikt voor de regionale inzet van gedragskundigen die training-on-the-job organiseren voor junioren.

Structuur voor de toekomst: het bestuur streeft naar een samenwerkingsverband met Asito DG. De constructie wordt zodanig dat eventuele problemen bij Asito DG geen financiële gevolgen zullen hebben voor DeSeizoenen B.V.

Personeel

Grootste zorg van het bestuur is dat medewerkers qua cultuur 'terugvallen' in de houding "alles kan weer". De ondersteunende diensten zijn echter met $\frac{3}{4}$ ingekrompen wat uiteraard gevolgen heeft voor de interne dienstverlening. Het is zaak de medewerkers van het primaire proces ondanks tragere IT en financiële administratie gemotiveerd te houden.

Clëntenraad

Het bestuur neemt het signaal van de inspectie mee dat de cliëntenraad zich nog niet altijd serieus genomen voelt, onder meer doordat zij sommige besluiten ter kennisgeving ontvangt in plaats van vooraf betrokken te worden.

Klachtencommissie: aansluiting bij landelijke antroposofische commissie

De inspectie wijst erop dat de toegang tot de klachtencommissie onbelemmerd moet zijn, naast de interne route.

Ons kenmerk

2012-406425/Pr5/KdK/rt

Datum

2 mei 2012

Vrijheidsbeperking: visiedocument is in ontwikkeling

De definitieve versie wordt binnenkort verwacht en dan naar de inspectie gestuurd. Het bestuur gaat vrijheidsbeperking in brede zin in kaart brengen.

Huisvesting

Er is een gebruiksrecht voor 2 jaar. Vóór 1 juli 2012 moet het bestuur aan de banken een vastgoedplan aanleveren, vóór 31-12-2012 moet er een structurele financieringsoplossing zijn gevonden. Kort na de zomer wordt duidelijk of en waar huisvesting problematisch is. Veldheim/Stenia is een kanshebber. Voor Michaëls-hoeve is al besloten deze locatie te gaan verlaten. Het bestuur zal de inspectie informeren zodra er duidelijkheid is over problematische huisvestingssituaties.

Locaties: bestuur: risico's niet groter dan bij andere zorgaanbieders

- Locatie St. Anthonis: het bestuur deelt de zorgen naar aanleiding van de ernstige melding over seksualiserend gedrag. Indien nodig zal het bestuur een doorbraak forceren door hetzij cliënten buiten de organisatie te plaatsen, hetzij de cliëntengroep uit elkaar te halen.
- Elivagar: het grootste probleem was hier het door elkaar lopen van cliëntengroepen LVG en VG. Sinds deze uit elkaar zijn gaat het hier veel beter, aldus het bestuur. Het bestuur concludeert dat vooral jongvolwassen LVG-clieñten op langere termijn niet geschikt zijn voor wonen in de wijk.
- Corisberg: het bestuur vindt de zorg hier op orde. Er wordt nog een schuur afgebouwd en een pad afgemaakt. De buitenverlichting is al op orde. Dan volgt de officiële oplevering.
- Gennepelhoef: hier moet nog het één en ander gebeuren aldus het bestuur, hoewel niet ingewikkeld. Deze locatie vindt het bestuur een inspectiebezoek waard. De plaatsingscriteria voor deze locatie staan nog niet op papier. Feitelijk wordt wel gekeken naar passendheid in de groep. Er is een wachtlijst.

Huisarts is voor iedere cliënt georganiseerd, echter nog niet altijd dichtbij**Dagbesteding niet overal nuttig/passend: bestuur werkt aan verbetering + betrokkenheid orthopedagogen bij werk/dagbesteding****Planning**

- voortgangsrapportages aan de inspectie nog per 1 mei en per 1 juni 2012
- april t/m juni 2012 diverse aangekondigde en/of onaangekondigde inspectiebezoeken.
- rond eind juni 2012 opnieuw gespreksrondes, inclusief Raad van Toezicht.

Hoogachtend

De heer drs. C.G. de Kok MHA
Coördinerend/specialistisch Senior inspecteur

Bijlage 17

Brief van IGZ van 11 juli 2012

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

orig → P J F
cc P L
Secr

ONTVANGEN
12 JUL 2012
Secr
Afdeling P&O

> Retouradres Postbus 20584 1001 NN Amsterdam

DeSeizoenen
T.a.v. de heer P.J. Flach

Werkgebied Noordwest

Kabelweg 79 - 81
Amsterdam
Postbus 20584
1001 NN Amsterdam
T 020 580 01 00
F 020 580 01 50
www.lgz.nl

Inlichtingen bij
R. Terhoeven
ri.amsterdam@lgz.nl
T (020) 580 01 29

Datum 11 juli 2012
Onderwerp Opheffen Verscherpt Toezicht DeSeizoenen

Ons kenmerk
2012-426490/Pr5/KdK/rt
V47292-V47285

Geachte heer Flach,

De Inspectie voor de Gezondheidszorg, hierna inspectie, heeft per 10 januari 2012 alle locaties van de voormalige Zonnehuizen voor een periode van maximaal zes maanden onder Verscherpt Toezicht gesteld.

De inspectie heeft besloten met ingang van 10 juli 2012 het Verscherpt Toezicht op DeSeizoenen BV te Oploo op te heffen.

De inspectie zag in januari als belangrijkste reden voor het instellen van het Verscherpt Toezicht dat de overname van de stichting Zonnehuizen door de stichting LSG-Rentray en de Groep Winter weliswaar duidelijkheid bood met betrekking tot de continuïteit van de organisatie, maar dat de overname ook extra risico's met zich mee zou kunnen brengen voor de kwaliteit en continuïteit van zorg.

Aangekondigd is dat de inspectie aan het einde van de periode van Verscherpt Toezicht zal vaststellen of er sprake is van voldoende waarborgen voor het leveren van verantwoorde zorg. In de aankondigingsbrief is dat als volgt geoperationaliseerd:

- Het bestuur voldoet aan de eisen van Good Governance;
- Er wordt verantwoorde en veilige zorg geleverd overeenkomstig het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg;
- De medezeggenschap van de cliënten wordt uitgevoerd op basis van een regeling medezeggenschap die voldoet aan de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen;
- Het klachtrecht voor cliënten functioneert op basis van een klachtenregeling conform de Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector;
- Er wordt uitvoering gegeven aan de wet- en regelgeving conform de Wet Bopz.

Al snel na het instellen van het Verscherpt Toezicht is gebleken dat de beide organisaties die de voormalige Zonnehuizen hebben overgenomen hun zorginhoudelijke werkzaamheden onafhankelijk van elkaar hebben voortgezet. Feitelijk is daardoor het Verscherpt Toezicht uitgevoerd op DeSeizoenen BV te Oploo, die de poot Volwassenenzorg van Zonnehuizen heeft overgenomen en op het bedrijfsonderdeel van LSG-Rentray dat de naam Zonnehuizen Kind, Jeugd en Onderwijs is blijven gebruiken (maar vanuit de IGZ vanzelfsprekend niet op het onderwijs). Deze brief heeft alleen betrekking op DeSeizoenen BV te Oploo.

De inspectie heeft in de afgelopen zes maanden op de volgende wijze het Verscherpt Toezicht uitgevoerd:

- De inspectie heeft eind januari / begin februari gesproken met de cliëntenraad, de Bijzondere Ondernemingsraad (bijzonder omdat de leden zijn benoemd en niet gekozen; verkiezingen staat gepland voor september 2012) en de directie van DeSeizoenen. Deze gespreksronde is in april herhaald en ook in juni, aan het einde van de periode van Verscherpt Toezicht. In juni is bovendien gesproken met de Raad van Commissarissen.
- In de periode van januari t/m maart is elke 14 dagen een voortgangsrapportage ontvangen over de aanwezige risico's en de daaruit voortvloeiende verbeteracties. Vervolgens is in de periode van april t/m juni de frequentie van de voortgangsrapportages maandelijks geweest.
- De inspectie heeft aan DeSeizoenen de volgende aangekondigde bezoeken gebracht: op 25 januari aan locatie Bronlaak (bezoek was al gepland als follow up van een eerder bezoek), op 23 mei aan de locaties Gennepelhoef, Ellvagar en op 24 mei aan de locatie Bronlaak.

Ons kenmerk
2012-426490/Pr5/KdK/rt
V47292-V47285

Datum
11 juli 2012

Uit de verschillende toezichtactiviteiten komt als kernbevinding naar voren dat de directie van DeSeizoenen in control is. Hiermee wordt bedoeld dat de directie de risico's in beeld heeft en houdt, dat de directie acteert op de risico's door gerichte maatregelen te nemen en dat de maatregelen daadwerkelijk uitgevoerd worden. De directie doorloopt hiertoe de PDCA-cyclus, maar interenieert zo nodig ook tussentijds.

Bovendien is het de inspectie tijdens de gesprekken gebleken dat de directie in staat is geweest om goed te communiceren en conform wet- en regelgeving samen te werken met zowel de cliëntenraad als met de bijzondere ondernemingsraad. De medezeggenschapsorganen laten zich ook in positieve bewoordingen uit over de wijze waarop de directie leiding geeft aan de organisatie en het transitieproces. De voortgangsrapportages zijn hen bekend en zij herkennen zich er in.

Uit het gesprekken met de Raad van Commissarissen is gebleken dat de toezichthouders vertrouwen hebben in de directeuren en hen met goede raad terzijde staan.

Tijdens de verschillende bezoeken zijn vooral geringe en matige risico's gevonden, een enkel hoog risico's, maar geen zeer hoge risico's.

De inspectie is daarom van oordeel dat bij DeSeizoenen BV sprake is van verantwoorde zorg conform het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg en dat relevante wet- en regelgeving wordt nageleefd. Bovendien is gebleken dat de directie 'in control' is. Het Verscherpt Toezicht op DeSeizoenen kan daarom met ingang van 10 juli 2012 worden opgeheven.

Hoogachtend,

Drs. C.G. de Kok-MHA
Coördinerend/specialistisch seniorinspecteur

Bijlage 18

Kamervragen en antwoorden van de minister van VWS over het
faillissement van Zonnehuizen van 16 januari 2012

Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, Aanhangsel, 1138, 1144 en
1220

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1138

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het faillissement van Stichting Zonnehuizen* (ingezonden 30 december 2011).

Antwoord van staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 19 januari 2012).

Vraag 1

Is het waar dat Zonnehuizen sinds oktober 2011 geen loonbelasting, premie voor de zorgverzekering en pensioenpremie heeft afgedragen voor zijn personeel? Kunt u uw antwoord toelichten?¹

Antwoord 1

Naar ik heb begrepen heeft de curator laten weten dat bepaalde premies niet betaald zijn.

Vraag 2

Hoeveel geld is Zonnehuizen verschuldigd aan de belastingdienst, zorgverzekeraars en pensioenfondsen?

Antwoord 2

Om welke bedragen het gaat is mij niet bekend.

Vraag 3

Welke gevolgen zullen de medewerkers van Zonnehuizen ondervinden?² Kunnen zij bijvoorbeeld een extra belastingaanslag krijgen, nu hun werkgever verzuimd heeft loonbelasting te betalen? Is het mogelijk dat zij een extra rekening krijgen van de zorgverzekeraar? Heeft het personeel een pensioengat opgelopen?

Antwoord 3

Hoe dat precies voor elke individuele medewerker uitpakt, weet ik niet.

¹ Aanvullende vragen op eerdere vragen van het lid Leijten (SP), ingezonden 30 december 2011 (vraagnummer 2011Z27603).

² Informatie van personeel.

Vraag 4

Bent u bereid om u tot het uiterste in te spannen dat het personeel geen nadeel zal ondervinden van de nalatigheid van hun werkgever? Zo ja, wat gaat u doen? Zo neen, vindt u het rechtvaardig dat het personeel financieel de dupe is van nalatigheid van hun werkgever?

Antwoord 4

Het personeel kan op komen voor zijn rechten; rechtstreeks, via de vakbonden of anderszins. Ik treed niet in de relatie van individuele medewerkers en hun werkgever. Dat laat onverlet dat ik begrip heb voor de moeilijke situatie waarin de medewerkers verkeren.

Vraag 5

Bent u van mening dat de interim bestuurder nalatig is geweest, door de premies voor pensioen en zorgverzekering en de loonbelasting niet te betalen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Verplichte premies moeten betaald worden. Het is niet aan mij om op dit moment uitspraken te doen over nalatigheid. Het proces loopt immers nog.

Vraag 6

Is het mogelijk om de interim bestuurder aansprakelijk te stellen voor deze nalatigheid, al dan niet door het personeel zelf? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

In geval een werkgever verplichte premies of belasting niet betaald wordt hij daarop door de betreffende instanties aangesproken en indien nodig «aangepakt». VWS heeft daarbij geen rol.

Vraag 7

Heeft u nog steeds een groot vertrouwen in de interim bestuurder, zoals u op 23 november 2011 betoogde? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

Het vertrouwen dat ik op 23 november 2011 uitsprak betrof vooral de kwaliteit van zorg. Dat deed ik op gezag van de IGZ die aangegeven had dat de kwaliteit van zorg in orde was.

Vraag 8

Welke rol heeft de curator gespeeld sinds de onder curatele stelling van Zonnehuizen? Had de curator moeten opmerken dat er geen loonbelasting en premies werden afgedragen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Afgaande op de berichtgeving heeft de curator dit opgemerkt en daarover het personeel ingelicht.

Vraag 9

Kunt u verklaren dat er in september 2011 nog 6 miljoen euro nodig was om de organisatie te redden en nu een veelvoud daarvan? Hoe geeft de cumulatie plaatsgevonden?³

Antwoord 9

De 6 miljoen euro waarvan in september 2011 sprake was was nodig om de exploitatie nog enige tijd te kunnen voortzetten zonder surseance of faillissement. Die 6 miljoen volstond echter niet om Stichting Zonnehuizen weer gezond te maken.

Vraag 10

Bent u met mij eens dat er steeds meer aanwijzingen zijn dat er bewust is aangestuurd op een faillissement van Zonnehuizen en dat een diepgravend onderzoek op zijn plaats is? Kunt u uw antwoord toelichten?

³ Herstelplan Zonnehuizen.

Antwoord 10

Onderdeel van de taak van de curator is onderzoek te doen naar de oorzaken van een faillissement. Indien zij van mening is dat er bewust aangestuurd is op een faillissement zal zij dat melden in de openbare faillissementsverslagen, waarvan het eerste gepubliceerd is (zie www.vanvanriet.nl). De suggestie dat er bewust is aangestuurd op een faillissement onderschrijf ik op basis van mijn huidige informatie niet. Wel is gebleken dat faillissement onafwendbaar was.

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1144

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het faillissement van Stichting Zonnehuizen* (ingezonden 29 december 2011).

Antwoord van staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 19 januari 2012).

Vraag 1

Is het correct dat Zonnehuizen failliet is verklaard? Zo ja, op welke wijze wordt de zorg gecontinueerd?¹

Antwoord 1

Op 27 december 2011 is Stichting Zonnehuizen door de rechtbank Utrecht failliet verklaard. Op 10 januari 2012 is bekend geworden dat de activiteiten van Stichting Zonnehuizen zijn overgenomen door LSG-Rentray en de Groep Winter. Deze partijen zorgen ervoor dat de zorg voor cliënten gecontinueerd wordt. De overname is vastgelegd in een overeenkomst tussen de curator enerzijds en de overnemende partijen anderzijds. Die overeenkomst is niet openbaar. Bij de beantwoording van de vragen (hieronder) baseer ik mij op uitgebrachte persberichten en op het op 29 december 2011 door de curator gepubliceerde faillissementsverslag. Dat is een zogenaamd openingsverslag dat met enige regelmaat door de curator zal worden geactualiseerd (zie www.vanvanriet.nl).

Vraag 2

Zijn er schuldeisers die beslag kunnen leggen op zorggelden die via het zorgkantoor worden verstrekt? Zo ja, hoe gaat u dit voorkomen? Zo nee, op welke wijze is de zorg gecontinueerd?

Antwoord 2

Vrijwel al het geld dat een zorginstelling ontvangt is afkomstig van een zorgkantoor en/of zorgverzekeraar. Schuldeisers claimen in geval van faillissement dus bijna altijd zorggeld, dergelijke claims op zorggeld zijn niet te voorkomen.

Tijdens het faillissement was de continuïteit gegarandeerd omdat het zorgkantoor betalingen is blijven verrichten voor geleverde zorg en de curator

¹ <http://www.zorgvisie.nl/Ondernemen/12987/Zonnehuizen-is-failliet.htm?cmpid=NLCcontentlinkllinks1londernemen>

aangegeven had de betalingen van het zorgkantoor uitsluitend aan te wenden voor de continuïteit van zorg. Schuldeisers kunnen geen beslag leggen op gelden van de overnemende partijen.

Vraag 3

Is het mogelijk dat schuldeisers geld dat bewoners en andere zorgbehoevenden van Zonnehuizen toebehoren kunnen claimen? Zo ja, op welke wijze gaat u dit voorkomen? Zo neen, op welke wijze krijgen de bewoners en andere zorgbehoevenden hun geld van de curator terug?

Antwoord 3

Zie antwoord op vraag 4.

Vraag 4

Is het juist dat opgebouwde vakantie-uren van personeelsleden van Zonnehuizen vervallen, omdat hun werkgever failliet is? Zo ja, op welke wijze kunnen de personeelsleden zich – al dan niet als collectief – melden als schuldeisers? Zo neen, op welke termijn krijgen de personeelsleden hun opgebouwde vakantie-uren uitbetaald?

Antwoord 4

De door de rechtbank benoemde curator is verantwoordelijk voor (eventueel) te verrichten betalingen aan schuldeisers, terugbetalingen aan bewoners en uitbetaling van opgebouwde vakantie-uren. De Faillissementswet geeft het kader waarbinnen de curator opereert. VWS heeft daarin geen rol. Op grond van de Loongarantieregeling neemt het UWV de achterstanden in de betaling van het salaris van de laatste 13 weken vóór faillissement over en de vakantiedagen en het vakantiegeld van het laatste jaar.

Vraag 5

Is het juist dat er «serieuze» overnamekandidaten zijn voor onderdelen van Zonnehuizen? Zo ja, welke kandidaten zijn dat voor welke onderdelen? Bent u van mening dat zowel zorgbehoevenden en hun familie, als personeel het recht hebben te weten wie de overnamekandidaten zijn? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 5

In genoemd faillissementsverslag staat dat er ruim 40 belangstellende partijen waren. De curator heeft aangegeven dat zij met diverse partijen in overleg is getreden. Het is aan de curator om de namen van geïnteresseerde partijen al of niet openbaar te maken of mede te delen aan cliënten, personeel en/of familie. Inmiddels is er een overname, zoals u weet.

Vraag 6

Klopt de suggestie dat er toegewerkt wordt naar een overname door een partij die ook al in zicht was vóór het faillissement? Zo ja, waarom is een faillissement dan niet afgewend? Op wie wordt de schuld nu verhaald?

Antwoord 6

LSG-Rentray en de Groep Winter waren, ook al voor het faillissement, in gesprek met Stichting Zonnehuizen. De curator meldt in haar faillissementsverslag: »Vanwege het feit dat een volledige overname niet mogelijk was op de termijn die de bewindvoerder voor ogen stond, terwijl de voldoening aan lopende verplichtingen niet meer integraal kon worden verzekerd, heeft de bewindvoerder met instemming van de bestuurder de rechtbank op 27 december verzocht de surseance van betaling in te trekken en heeft de rechtbank het faillissement van de Stichting uitgesproken.» Het afwenden van een faillissement was dus niet meer mogelijk. De schuld blijft achter in de oude Stichting Zonnehuizen.

Vraag 7

Wordt werkelijk met iedere mogelijke overname partij gesproken? Hoeveel partijen hebben zich gemeld? Hoeveel zijn afgewezen?

Antwoord 7

Dit is aan de curator. Zie verder het antwoord op vraag 5.

Vraag 8

Is het juist dat er een overname kandidaat is voor enkel het vastgoed? Zo ja, op welke wijze zal dit de continuïteit van de zorg garanderen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

De curator is verantwoordelijk voor de afhandeling van het faillissement. Onderdeel daarvan is het voeren van gesprekken of onderhandelingen met geïnteresseerde partijen en om daarover nadere informatie te verstrekken.

Vraag 9

Klopt het dat er een «bidbook» is, waarin (verschillende delen van) Zonnehuizen wordt aangeprijsd, voor eventuele kopers? Is het juist dat zo een bidbook veel geld kost, zodat kleine geïnteresseerde partijen worden afgeschrikt door het hoge bedrag van het bidbook zelf? Wat kost het bidbook van Zonnehuizen?

Antwoord 9

Er is een bidbook voor de overname van de Stichting Zonnehuizen opgesteld met daarin informatie voor geïnteresseerde partijen. Een dergelijk bidbook is eigendom van de bewindvoerder/curator en die mag een vergoeding vragen voor gebruik van het bidbook.

Het verslag van de curator zegt hierover: » Omdat de bewindvoerder/curator aan de Zorgkantoren heeft gegarandeerd dat de bevoorschotting op de productie uitsluitend zou worden aangewend voor de continuering van zorg, heeft de bewindvoerder zich genoodzaakt gezien de geïnteresseerde partijen een bijdrage te vragen voor de kosten van het samenstellen van het bidbook, nu daarvoor ook vele externe partijen zijn ingeschakeld, waaronder de bij de Stichting werkzame interimers op de financiële afdeling. Van geïnteresseerden in een integrale overname is een bijdrage van € 10 000,00 gevraagd en ontvangen. Van partijen die geïnteresseerd waren in delen van de organisatie tot drie locaties is € 5 000,00 gevraagd en ontvangen.»

Vraag 10

Is het mogelijk, dat tegen de zin van de Centrale Cliëntenraad in, de organisatie zijn antroposofische grondslag verliest wanneer een gedeelte (of het geheel) van Zonnehuizen door iemand wordt opgekocht? Zo ja, welk belang wordt er gehecht aan de wens van de Centrale Cliëntenraad? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 10

Uit het persbericht van de overnemende partijen maak ik op dat zij de antroposofische grondslag willen behouden.

Vraag 11

Is de continuïteit van zorg voor de zorgbehoevenden op zo een wijze gewaarborgd dat zij in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen? Zo nee, op welke wijze is het (gedwongen) verhuizen van zorgbehoevenden een vorm van continuïteit en kwaliteit van zorg? Zo ja, hoe gaat u in de gaten houden of zorgbehoevenden niet tegen hun zin in verhuisd zullen worden?

Antwoord 11

De overnemende partijen waarborgen de continuïteit van zorg en gaan het aanwezige onroerend goed in kaart brengen. Bij wijzigingen in de woonsituatie dient de Cliëntenraad te worden ingeschakeld en de IGZ houdt verscherpt toezicht.

Vraag 12

Bent u van mening dat de stem van de zorgbehoevenden en hun familie optimaal gehoord wordt tijdens het faillissement? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 12

De IGZ heeft geconstateerd dat sprake is van transparante informatieverstrekking door de curator en de bestuurder a.i. tijdens het faillissement, maar ook dat dat niet hetzelfde is als formele zeggenschap over de toekomst van een

organisatie/locatie waar sommige patiënten al bijna hun hele leven wonen. Nu de overname een feit is dienen alle reguliere procedures weer gevolgd te worden. De IGZ let nadrukkelijk, via contact met de cliëntenraad op hun beleving.

Vraag 13

Hoe verklaart u dat al het personeel tussen vier en zes weken ontslag zal krijgen? Op welke wijze strookt u dit met de belofte dat de continuïteit en kwaliteit van de zorg gewaarborgd is?²

Antwoord 13

De curator kan de arbeidsovereenkomst van de medewerkers opzeggen. Dat is bij Stichting Zonnehuizen ook gebeurd. Het UWV neemt de salarisbetaling over de opzegperiode van minimaal 4 en maximaal 6 weken over, de duur van de opzegperiode is afhankelijk van de lengte van het dienstverband. Een dergelijke salarisdoorbetaling is, om voor de hand liggende redenen, van groot belang voor de continuïteit en kwaliteit van zorg. Ik heb de IGZ gevraagd de situatie bij Stichting Zonnehuizen van dag tot dag te monitoren en daarbij nadrukkelijk aangegeven daarbij ook de Cliëntenraad en de Ondernemingsraad te betrekken. De IGZ heeft kort na het bericht dat er sprake is van een overname besloten tot verscherpt toezicht, daar ben ik blij mee.

Vraag 14

Erkent u dat het juist het personeel is dat continuïteit en kwaliteit garandeert in een zorginstelling ongeacht welke eigenaar er is van een zorginstelling? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe kan het dan zijn dat al het personeel ontslag krijgt?

Antwoord 14

Ja, dat ben ik met u eens. Volgens de overnemende partijen krijgt het overgrote deel van de medewerkers in de directe zorg en onderwijs een nieuwe arbeidsovereenkomst aangeboden.

Vraag 15

Vindt u het terecht dat het personeel dat part noch deel heeft aan het faillissement het gelag moet betalen, omdat zij ontslagen worden en straks opnieuw moeten solliciteren voor hun oude functie? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 15

Bij een faillissement zijn er in de meeste gevallen alleen maar verliezers. Curatoren rekenen het veelal tot hun taak zoveel mogelijk ontslagen personeelsleden bij een doorstartende partij weer aan een nieuwe functie te helpen vooral als dat voor de continuïteit van de zorg nodig is. Hierboven heb ik al aangegeven dat het overgrote deel van de medewerkers in de directe zorg en onderwijs een nieuwe arbeidsovereenkomst krijgt aangeboden.

Vraag 16

Bent u bereid alles in het werk te stellen om er voor te zorgen dat het personeel van Zonnehuizen hun opgebouwde arbeidsrechten behoudt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dat doen?

Antwoord 16

et is aan het personeel en hun vertegenwoordigers om hun belangen te behartigen. De overheid heeft daar geen rol in. Wel ben ik blij dat de overnemende partijen het overgrote deel van het primaire personeel overnemen.

Vraag 17

Vindt u dat u een goed voorbeeld stelt door Zonnehuizen failliet te laten gaan? Zo ja, vindt u ook dat het beeld dat personeel de dupe is het imago van werken in de zorg vergroot?

² Interne mail Zonnehuizen.

Kunt uw antwoord toelichten?

Antwoord 17

De vraagstelling suggereert dat de overheid het faillissement van Stichting Zonnehuizen had kunnen voorkomen. Dat is niet het geval. Wat het imago van de zorg betreft wordt dat naar mijn mening ook geïllustreerd door de toewijding van de medewerkers die juist nu er hun schouders onder blijven zetten.

Vraag 18

Bent u bereid deze vragen zo snel mogelijk te beantwoorden?

Antwoord 18

Ik heb geprobeerd deze vragen, gecombineerd met de aanvullende vragen van 20 december 2011 alsmede de nieuwe vragen van 12 januari 2012 zo snel mogelijk te beantwoorden.

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1220

Vragen van de leden **Leijten** en **Van Gerven** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de overname van Zonnehuizen en het ontslag van medewerkers* (ingezonden 12 januari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Veldhuijzen van Zanten-Hyllner** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 19 januari 2012).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat het failliete Zonnehuizen wordt overgenomen en dat één derde van 1500 fte gaat verdwijnen?¹

Antwoord 1

Van dat bericht heb ik kennis genomen.

Vraag 2

Welke onderdelen van Zonnehuizen worden door welke partij overgenomen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Volgens het persbericht van LSG-Rentray en de Groep Winter nemen zij gezamenlijk alle activiteiten van Zonnehuizen over waarbij LSG-Rentray zich zal richten op de kind- en jeugdzorg en het onderwijs en de Groep Winter zich zal richten op de volwassenenzorg.

Vraag 3

Klopt het dat de ondernemer Loek Winter de winstgevende onderdelen van de Zonnehuizen overneemt en geen (mede)verantwoordelijkheid wil dragen voor de niet of minder winstgevende onderdelen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Blijkens bovengenoemd persbericht is sprake van een gezamenlijke overname van alle activiteiten. Er is sprake van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Van geen (mede)verantwoordelijkheid voor niet of minder winstgevende onderdelen is dus geen sprake. Volledigheidshalve zij vermeld dat winstuitkering in de intramurale AWBZ verboden is.

¹ <http://www.rtvutrecht.nl/nieuws/414467/overname-zonnehuizen-vele-honderden-ontslagen.html>

Vraag 4

Welke en hoeveel BV's zijn opgericht door de heer Winter en/of Rentray om een overname van Zonnehuizen mogelijk te maken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Deze vraag kan ik niet beantwoorden omdat ik niet over de daarvoor benodigde informatie beschik.

Vraag 5

Waarom heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg de voormalige Zonnehuizen nu onder verscherpt toezicht gesteld, en niet eerder? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

De IGZ hield al intensief toezicht op de Stichting Zonnehuizen. De overname van de Stichting Zonnehuizen door de LSG-Rentray en de groep Winter biedt duidelijkheid voor de continuïteit van de organisatie, maar kan- zoals elke overname- ook extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en continuïteit van zorg. De IGZ wil de effecten van de overname nauwlettend volgen en heeft daarom voor een periode van zes maanden verscherpt toezicht ingesteld. Ik ben blij met deze extra waarborg voor de kwaliteit van zorg.

Vraag 6

Klopt het, dat het aantal van 500 voltijdsfuncties dat verdwijnt naar boven bijgesteld kan worden door de nieuwe organisatie? Hoeveel mensen komen daarmee in totaal op straat te staan?

Antwoord 6

Een dergelijk aantal wordt vermeld in de media. Het precieze aantal voltijdsfuncties dat verdwijnt alsmede het aantal personen dat die voltijdsfuncties vervulde zal pas na verloop van tijd duidelijk worden. Zie ook het antwoord op de volgende vraag.

Vraag 7

Op welke manier moeten de hulp- en zorgverleners van Zonnehuizen de continuïteit en kwaliteit van zorg waarborgen, als zij niet weten waar zij aan toe zijn en hun baan wellicht op de tocht staat?

Antwoord 7

Voor de periode dat het UWV de salarisbetaling overneemt worden medewerkers geacht hun werkzaamheden voort te zetten. Daarmee is voor die periode de continuïteit van zorg gewaarborgd. In de tussentijd moet duidelijk worden welke medewerkers door de overnemende partijen weer in dienst worden genomen. Overigens heb ik geen enkele aanwijzing dat medewerkers in deze voor hen moeilijke omstandigheden die verantwoordelijkheid niet nemen. Ik hoor juist dat ze hun schouders er onder zetten en daar heb ik respect voor.

Vraag 8

Hoe kunt u garanderen dat de overname van Zonnehuizen geen negatieve consequenties zal hebben voor de continuïteit en kwaliteit van de zorg wanneer honderden medewerkers ontslagen zullen worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Zorgkantoor en IGZ houden daar (verscherpt) toezicht op.

Vraag 9

Waarom lag er een concept-brief klaar lag bij Zonnehuizen om daarin te melden dat de kwaliteit van zorg niet langer gewaarborgd kon worden?